

Deutsche Kulturtag:
Am 1. Oktober starten offiziell zum 21. Mal die „Deutschen Kulturtag im Oppelner Schlesien“. Wir präsentieren das komplette Veranstaltungsprogramm.

Lesen Sie auf S. 5

Flut in Schlesien: Die deutsche Minderheit organisiert Hilfe und startet Sammelaktionen für die vom Hochwasser betroffenen Einwohner der Woiwodschaften Oppeln und Niederschlesien.

Lesen Sie auf S. 9

Porady: Kancelaria Radcy Prawnego Łukasz Kuczyński, udzielająca porad prawnych na łamach naszej gazety, jest także raz w tygodniu do dyspozycji naszych czytelników w siedzibie redakcji. Zapraszamy na bezpłatne porady w środy od godz. 12.00 do 15.00 na ul. M. Konopnickiej 6 w Opolu.

Łukasz Kuczyński

Nr 38 (1693), ISSN 2082-8195, nr indeksu 368202, nakład: 3600 egz.

20–26 IX 2024, cena 3,99 zł (VAT 5%)

WOCHENBLATT.pl

Zeitung der Deutschen in Polen

Ich bin nicht ängstlich

Seit dem 2. September dieses Jahres fungiert Norbert Rasch als Beauftragter des Vorstands der Woiwodschaft Oppeln für Multikulturalität.
Foto: N.R.

Anfang September dieses Jahres hat der ehemalige Vorsitzende der Oppelner SKGD, Norbert Rasch, das Amt des Beauftragten des Vorstands der Woiwodschaft Oppeln für Multikulturalität angetreten. Über seine Pläne, Prioritäten und die Bedeutung dieses Amtes sprach er mit Krzysztof Świerc.

Lesen Sie auf S. 4

Keramik: Im Keramikmuseum zu Tillowitz in der ul. Porcelanova 4 wird die oberschlesische Geschichte lebendig. Im Rahmen der „Europäischen Kulturerbetage“ führt Henryk Gałkowski am 28. September um 11 Uhr in die Welt der Keramik ein. **Mehr auf S. 6**

Geschichte: Die holländische Windmühle in Lobkowitz, gelegen im Kreis Krappitz, ist eines der wertvollsten technischen Denkmäler in Oberschlesien. Es handelt sich um das einzige gut erhaltene Beispiel dieser Art von Bauwerk in der Region. **Mehr auf S. 8**

Antidotum: Ab dieser Ausgabe werden wir wieder regelmäßig Texte aus der Antidotum-Redaktion veröffentlichen. Diesmal berichten die Journalisten des Jugendmagazins der deutschen Minderheit vom Sprachcamp in Turawa. **Mehr auf S. 9**

Edukacja: Jeszcze tylko do 20 września rodzice mogą składać w szkołach i przedszkolach wnioski o udział dzieci w lekcjach języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej.

Więcej na str. 11

ISSN 2082-8195

9 772082 819405

38>

Mein Senf dazu

Grenzkontrollen

Um die Zahl der Menschen, die ohne Visum nach Deutschland einreisen, zu begrenzen, hat Innenministerin Nancy Faeser (SPD) vorübergehende Kontrollen an allen deutschen Landesgrenzen angeordnet. Sie informierte auch die Europäische Kommission über ihre Entscheidung. Nancy Faeser stellte sich mit ihrer Anordnung auf die Seite der CDU/CSU. Ziel ist nicht nur die Eindämmung der illegalen Migration, sondern auch der Schutz der inneren Sicherheit vor den aktuellen Bedrohungen durch islamistischen Terrorismus und grenzüberschreitende Kriminalität.

Nach einem Treffen mit der CDU/CSU-Bundestagsfraktion und Vertretern der Länder zum Thema Migration hat die Regierungskoalition zudem ein „Modell für eine europakonforme und effiziente Zurückweisung“ entwickelt. Dieses Modell geht über die bisherigen Zurückweisungsverfahren hinaus. Die Details des Vorschlags sind bisher nicht bekannt. Wir wissen hingegen, dass Nancy Faeser die CDU/CSU-Bundestagsfraktion informiert und vertrauliche Gespräche zu diesem Thema angeboten hat. Was sagt der CDU-Vorsitzende Friedrich Merz dazu? Er fordert noch mehr... Konkret eine Verlängerung des Zurückweisungsverfahrens an den Grenzen als Bedingung für weitere Gespräche mit der Regierung über die Migrationspolitik.

Es sei daher hinzugefügt, dass diese Gespräche erst nach der brutalen Messerattacke in Solingen, bei der drei

Menschen getötet und fünf verletzt wurden, aufgenommen wurden. Zudem sei betont, dass eine Abschiebung an den deutschen Bundeslandsgrenzen nur in bestimmten Fällen erfolgt. Nämlich dann, wenn gegen jemanden ein Einreiseverbot verhängt wurde oder er keinen Asylantrag gestellt hat. Nach Angaben von Nancy Faeser wurden seit Oktober letzten Jahres bis heute bereits mehr als 30.000 Menschen zurückgeschickt. Ist das viel? Wenn man bedenkt, wie viele Menschen nach Deutschland kommen, ist diese Zahl nicht sehr beeindruckend. Der Schutz der inneren Sicherheit vor den aktuellen Bedrohungen durch den islamistischen Terrorismus sowie die grenzüberschreitende Kriminalität ist also nicht viel besser geworden.

Abschließend sei daran erinnert, dass Nancy Faeser Mitte Oktober 2023 permanente Kontrollen an den Grenzen zu Polen, Tschechien und der Schweiz angeordnet hat. An der Landgrenze zu Österreich hingegen gibt es solche Kontrollen, die mit irregulärer Migration begründet werden, bereits seit September 2015. Österreich hat jedoch bereits angekündigt, dass es keine von der Bundesrepublik Deutschland zurückgewiesenen Migranten aufnehmen wird. Der österreichische Innenminister Gerhard Karner sagte in einem Interview mit der „Bild“-Zeitung, dass es dazu hier keinen Spielraum gebe, denn das sei Gesetz: „Deshalb habe ich den Direktor der Bundespolizei angewiesen, keine Übernahmen vorzunehmen“, so Gerhard Kar-

Die deutsche Innenministerin Nancy Faeser

ner. Was bedeutet das? Wenn Menschen nicht nach Deutschland einreisen dürfen und von Österreich nicht aufgenommen werden, sitzen sie im Grenzgebiet fest! Wie geht es dann weiter?

Kontrolle na granicach

Abby ograniczyć liczbę osób wjeżdżających do Niemiec bez wiz, minister spraw wewnętrznych Nancy Faeser (SPD) zarządziła tymczasowe kontrole na wszystkich granicach landowych. O swojej decyzji powiadomiła także Komisję Europejską. Swoją dyrektywę Nancy Faeser wysłała naprzeciw CDU/CSU, a celem jest nie tylko ograniczenie nielegalnej migracji, ale także ochrona

Nancy Faeser (SPD) hat vorübergehende Kontrollen an allen deutschen Landesgrenzen angeordnet.

bezieht sich auf die Sicherheit vor den aktuellen Bedrohungen durch den islamistischen Terrorismus und grenzüberschreitende Kriminalität.

Po spotkaniu w sprawie migracji z grupą parlamentarną CDU/CSU i przedstawicielami landów rząd koalicyjny opracował również „model zgodnego z prawem europejskim i efektywnego odrzucania”. Model ten wykracza poza obecnie stosowane procedury odrzucania. Szczegóły dotyczące propozycji na razie nie są znane. Wiemy natomiast, że Nancy Faeser poinformowała o tym grupę parlamentarną CDU/CSU i zaproponowała poufne rozmowy w tej sprawie. Co na to przewodniczący CDU Friedrich Merz? Domaga się jeszcze więcej... Konkretnie rozszerzenia procedury odrzucenia wniosków na granicach jako warunku kontynuacji rozmów z rządem na temat polityki migracyjnej.

Należy zatem dodać, że rozmowy te rozpoczęto dopiero po brutalnym ataku nożownika w Solingen, w którym zginęły trzy osoby, a pięć zostało rannych. Trzeba też zaznaczyć, że od-

syłanie na niemieckich granicach lądowych odbywa się tylko w określonych przypadkach. Konkretnie – jeśli ktoś otrzymał zakaz wjazdu do kraju lub nie złożył wniosku o azyl. Według Nancy Faeser od października ubiegłego roku do chwili obecnej zawrócono już ponad 30 tys. osób. Czy jest to dużo? Biorąc pod uwagę liczbę osób wjeżdżających do Niemiec, nie robi to większego wrażenia. Co za tym idzie, ochrona bezpieczeństwa wewnętrznego przed obecnymi zagrożeniami ze strony terroryzmu islamskiego oraz przestępczości transgranicznej nie jest dużo lepsza.

Kończąc, warto przypomnieć, że w połowie października 2023 r. Nancy Faeser nakazała przeprowadzanie stałych kontroli na granicach z Polską, Czechami i Szwajcarią. Natomiast na granicy lądowej z Austrią takie kontrole, uzasadniane nieregularną migracją, trwają już od września 2015 r. Austria jednak ogłosiła już, że nie przyjmie żadnych migrantów odrzuconych przez Republikę Federalną Niemiec. Ba, w rozmowie z tabloidem „Bild” austriacki minister spraw wewnętrznych Gerhard Karner powiedział, że nie ma tu żadnego pola manewru, bo takie jest prawo: – Dlatego poinstruowałem dyrektora policji federalnej, aby nie przeprowadzał żadnych przejeżdż – stwierdził Gerhard Karner. Co to oznacza? Jeśli ludzie nie zostaną wpuszczeni do Niemiec i nie zostaną przyjęci przez Austrię, to utkną w strefie przygranicznej! Co dalej?

Krzysztof Świerc

Die Gedanken sind frei

Mitteleuropa geht unter!

Wie die meisten von uns, schreibe ich diese Zeilen erschüttert über das Ausmaß der Hochwasserkatastrophe in Südschlesien. Zusätzlich zu den Nachrichten, die ich lese und sehe, den Bildern im Fernsehen und den Fotos in den sozialen Medien, habe ich direkte Berichte aus Seitenberg (Stronie Śląskie). Dort hat die Katastrophe offenbar ihr größtes Ausmaß erreicht, dort hat die Strömung ganze Häuser im Zentrum mitgerissen, dort wurde die Polizeistation vom Wasser weggespült, dort wird heute nach mehreren vermissten Personen und Familien gesucht.

Doch der Bericht eines Menschen, der Tag und Nacht vor Ort ist, vermittelt, was auf den Fotos nicht zu sehen ist. Die Gesichter von Menschen, deren Leben zusammengebrochen ist und die nicht nur auf ihre Häuser blicken, sondern auf ihren Platz unter der Sonne, der nicht mehr zu existieren scheint, so wie sie ihn ihr Leben lang kannten. Das Fehlen von Strom und Wasser, die mangelhafte Koordinierung der Dienste, die Untüchtigkeit der entsandten militärischen Amphibientruppe, die zerstörten Brücken, die fehlende Kommunikation mit der Welt – all das wird in diesen ersten Tagen mit einer Art beunruhigender Resignation aufgenommen. Das Ausmaß der Überschwemmungen nimmt weiter zu. Es ist nicht nur das Glatzer Land, sondern auch die Regionen um Teschen und Bielitz, Oppeln, aber auch Hirschberg und Löwenberg. Auch tschechische Gebiete in Schlesien sind von den Fluten betroffen. Ebenso wird aus der Slowakei, Rumänien, Moldawien und der Ukraine über Hochwasser berichtet. Weite Teile dessen, was wir als Mitteleuropa definieren, sind heute durch das Schicksal von Menschen verbunden, die ihre Sicherheit, ihr Eigentum und sogar ihr Leben verloren haben.

Mitteleuropa war einst bekannt für die Vermischung der Kulturen und Sprachen, insbesondere für die Verbreitung der deutschen Sprache. Trotz der ethnischen Säuberungen der Nachkriegszeit, von denen vor allem die dort lebende deutsche Bevölkerung betroffen war, hat es sich nicht in ein Konglomerat mono-

Mitteleuropa war einst bekannt für Vermischung der Kulturen und der Sprachen.

ethnischer Staaten verwandeln lassen. Deshalb leben in den betroffenen Regionen auch heute noch viele nationale und ethnische Minderheiten, darunter auch Deutsche. Daher die Solidaritätsbekundung der Föderalistischen Union Europäischer Nationalitäten (FUEN), der größten europäischen Organisation nationaler Minderheiten, und der Aufruf zur Hilfe und Solidarität der Arbeitsgemeinschaft Deutscher Minderheiten (AGDM), in dem wir die Kontonummern der Konten veröffentlichen, die unsere Mitgliedsorganisationen VdG in Polen und sn.lv: in Tschechien zur Unterstützung der Flutopfer eingerichtet haben. Sie sind auf der Website der AGDM (auf FB und Instagram) und auf den Websites dieser Organisationen leicht zu finden. Lasst uns großzügig sein und uns, wenn wir können, an der Hilfe vor Ort beteiligen, aber denkt daran, dass viele diese Hilfe nicht nur materiell und nicht nur heute, sondern lange nach der Flut brauchen werden. Möge der Mensch dem Menschen ein Bruder sein!

Mitteleuropa tonie!

Piszę te słowa, podobnie jak większość z nas wstrząśnięty skalą katastrofalnej powodzi, jaka dotknęła południowe rejony Śląska. Oprócz wiadomości, które czytam i oglądam, obrazów w TV i zdjęć w mediach społecznościowych mam bezpośrednie relacje ze Stronie Śląskiego / Seitenberg. To tam najprawdopodobniej katastrofa osiągnęła największe rozmiary, to tam nurt porwał całe domy w centrum, to tam z wodą popłynął komisariat policji, to tam dzisiaj szukają kilku zaginionych osób i rodzin.

Jednak relacja kogoś, kto jest pośród ludzi tam na miejscu, dzień i noc prze-

kazuje to, czego nie widać na zdjęciach. Twarze ludzi, którym załamało się życie i którzy patrzą nie tylko na swoje domy, ale na ich miejsce pod słońcem, które wydaje się, że przestało istnieć takie, jakim je całe życie znali. Brak prądu, wody, słaba koordynacja służb, bezczynność przysłanej amfibii wojskowej, zniszczone mosty, brak komunikacji ze światem – w tych pierwszych dniach przyjmowane są z jakąś niepokojącą rezygnacją. Zakres powodzi nadal rośnie. To nie tylko Ziemia Kłodzka, lecz także rejon Cieszyńska czy Bielska, Opola, ale i Jeleniej Góry, i Łwówka. Także czeskie tereny Śląska są objęte powodzią. Wiadomości o powodzi dochodzą także ze Słowacji, Rumunii, Mołdawii, Ukrainy. Ogromne tereny tego, co definiujemy jako Mitteleuropa, łączy dzisiaj los ludzi dotkniętych utratą bezpieczeństwa, mienia, a nawet życia.

Mitteleuropa była kiedyś znana z przenikania się kultur i języków, a zwłaszcza powszechności języka niemieckiego. Pomimo powojennych czystek etnicznych, jakie dotknęły głównie zamieszkałą tu ludność niemiecką, nie dała się przekształcić w zlepek państw monoetnicznych. Dlatego regiony dzisiaj objęte katastrofą to nadal dom wielu mniejszości narodowych i etnicznych, także niemieckich. Stąd też opublikowane w poniedziałek słowa solidarności Federalistycznej Unii Narodowości Europejskich (FUEN), największej europejskiej organizacji mniejszości narodowych, oraz wezwanie do pomocy i solidarności ze strony Wspólnoty Roboczej Mniejszości Niemieckich (AGDM), w którym publikujemy numery kont utworzonych przez nasze organizacje członkowskie VdG w Polsce i sn.lv: w Czechach w celu pomocy powodziarzom. Łatwo je znajdziemy na stronie AGDM (na FB i Instagramie) oraz na stronach tych organizacji. Bądźmy hojni, a jeśli możemy, to także zaangażowani w pomoc na miejscu, ale pamiętajmy, że wielu będzie tej pomocy potrzebować nie tylko materialnej i nie tylko dzisiaj, ale jeszcze długo po powodzi. Niech człowiek człowiekowi będzie bratem. Bernard Gaida

Nasz samorząd: Gmina Chrzastowice

Dotacja na dziecko

Ważna informacja dla rodziców: W minionym tygodniu władze gminy Chrzastowice poinformowały o utrzymaniu dotacji na dziecko w niepublicznym żłobku w wysokości 400 zł miesięcznie. Dotacja ta przysługuje na dziecko zamieszkałe na terenie gminy Chrzastowice i uczęszczające do niepublicznego żłobka na terenie tej gminy. Jest to warunek podkreślenia, bo w ostatnim czasie wiele miast i gmin rezygnuje z dopłat do pobytu dzieci w prywatnych żłobkach.

Likwidacja dopłat ma bezpośredni związek z rządowym programem „Aktywny rodzic”, który przewiduje wsparcie w kwocie do 1500 zł, a w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności nawet do 1900 zł miesięcznie, ale nie wyższej niż wynosi wysokość opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki. Świadczenia „Aktywny rodzic” będą realizowane od 1 października 2024 r. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Gmina Chrzastowice nie prowadzi publicznego żłobka. Jego utworzenie jest zadaniem fakultatywnym, a nie obowiązkowym. Jednak analiza sytuacji z gmin ościennych wykazała, że rzeczywiste koszty utrzymania żłobków publicznych są znacznie wyższe od opłat ponoszonych przez rodziców, dlatego dla gminy wciąż tańszym rozwiązaniem jest dotowanie niepublicznego żłobka.

Należy też dodać, że na terenie gminy Chrzastowice funkcjonuje jeden niepubliczny żłobek – Niepubliczny Żłobek „Suchoborek” w Suchym Borze. Władze gminy poinformowały, że dotacja, która od lat przekazuje na dziecko w niepublicznym żłobku, została utrzymana na dotychczasowym poziomie, aby mieszkańcy gminy, zgodnie z celem programu „Aktywny rodzic”, mogli zapewnić swoim dzieciom opiekę i aktywnie spełniać się zawodowo, bez obciążania budżetu domowego.

Unsere Selbstverwaltung: Gemeinde Chrzastowice – Kinderzuschuss

Wichtige Information für Eltern: Letzte Woche gab die Gemeinde

Chronstau bekannt, dass der Zuschuss pro Kind in einer nichtöffentlichen Kinderkrippe bei 400 Złoty pro Monat belassen wird. Dieser Zuschuss gilt für ein Kind, das in der Gemeinde Chronstau wohnt und eine nichtöffentliche Kinderkrippe in der Gemeinde besucht. Dies ist insofern bemerkenswert, als viele Städte und Gemeinden in letzter Zeit die Zuschüsse für den Aufenthalt von Kindern in privaten Kinderkrippen gestrichen haben.

Die Abschaffung der Subventionen steht in direktem Zusammenhang mit dem Regierungsprogramm „Aktive Eltern“, das eine Unterstützung von bis zu 1.500 Złoty und im Falle eines Kindes mit einem Behindertenausweis bis zu 1.900 Złoty pro Monat vorsieht, jedoch nicht mehr als den Betrag, den die Eltern für den Aufenthalt des Kindes in einer Betreuungseinrichtung zahlen. Die Leistungen für „Aktive Eltern“ werden ab 1. Oktober 2024 von der Sozialversicherungsanstalt übernommen.

Die Gemeinde Chronstau betreibt keine öffentliche Kinderkrippe. Ihre Einrichtung ist eine fakultative Aufgabe, keine Pflichtaufgabe. Eine Analyse der Situation in den Nachbargemeinden hat jedoch ergeben, dass die tatsächlichen Kosten für die Unterhaltung öffentlicher Kinderkrippen viel höher sind als die von den Eltern gezahlten Gebühren, sodass es für die Gemeinde immer noch billiger ist, eine nichtöffentliche Kinderkrippe zu subventionieren.

Es sollte noch hinzugefügt werden, dass es in der Gemeinde Chronstau eine nichtöffentliche Kinderkrippe gibt – die Kinderkrippe „Suchoborek” in Derchau. Die Gemeindeverwaltung hat mitgeteilt, dass der Zuschuss, den sie seit Jahren pro Kind an die nichtöffentliche Kinderkrippe gewährt, in der derzeitigen Höhe beibehalten wird, damit die Einwohner der Gemeinde im Einklang mit dem Ziel des Programms „Aktive Eltern“ ihre Kinder betreuen und sich aktiv beruflich verwirklichen können, ohne die Haushaltskasse zu belasten.

Notiert von Krzysztof Świerc

Rumänien: Bayern unterstützt die deutsche Minderheit

Hilfen für die Brückenbauer

Erst unlängst hat Niederschlesien ein neues Kapitel der Zusammenarbeit zwischen Polen und Bayern eröffnet. Wie es aber aussieht, sollen auch andere Länder und Regionen von der Stärke des bayrischen Löwen profitieren. Dies zeigt sich an der neuesten Unterstützung für die Deutschen in Rumänien.

Hintergrund der Hilfe ist eine unlängst stattgefunden Reise von Bayerns Sozialministerin Ulrike Scharf. Sie besuchte verschiedene soziale Einrichtungen in Rumänien und würdigte dabei das Engagement der dortigen deutschen Minderheit. Insbesondere hob sie die Tätigkeit im Bereich der Seniorenpflege und sozialen Fürsorge hervor. Diese Rolle stärkt die wichtige Funktion der deutschen Minderheit als „Brückenbauer in Europa“, so die Politikerin. Scharf betonte, dass die Geschichte der deutschen Minderheit in Rumänien ein Paradebeispiel dafür sei, wie aus Entrechtung und Diskriminierung ein starkes Miteinander entstehen kann.

Welche Punkte standen aber auf dem Programm des Besuchs? In Timisoara reiste Scharf zur Adam-Müller-Guttenbrunn-Stiftung (AMG), die seit 1989 von der deutschen Minderheit betrieben wird und sich durch ihr Engagement in der Altenpflege auszeichnet. Die Stiftung betreibt drei Altenheime und zwei Sozialstationen, die nicht nur der deutschen Minderheit, sondern auch der rumänischen Mehrheitsbevölkerung zugutekommen. Diese Einrichtungen spielen eine zentrale Rolle bei der Seniorenbetreuung in der Region, was die

Ulrike Scharf

Foto: Michael Lucan/Wikimedia Commons

Ministerin Scharf betonte, dass die Geschichte der deutschen Minderheit in Rumänien ein Paradebeispiel dafür sei, wie aus Entrechtung und Diskriminierung ein starkes Miteinander entstehen kann.

Bedeutung der deutschen Minderheit im sozialen Bereich unterstreicht. Scharf übergab der Stiftung einen Scheck über 17.000 Euro, als Zeichen der An-

erkennung und Unterstützung für die geleistete Arbeit. Die gleiche Summe erhielt der Verein „Dr. Carl Wolff“, der ebenfalls Alten- und Pflegeheime sowie Hospize für Erwachsene und Kinder in Hermannstadt/Sibiu betreibt. Durch diese finanziellen Zuwendungen aus Bayern wird die wichtige Arbeit der deutschen Minderheit in Rumänien gefördert und ihre Rolle als Brückenbauer weiter gestärkt.

Die Hilfe, die Bayern den sozialen Projekten der deutschen Minderheit in Rumänien zukommen lässt, ist nicht nur finanzieller Natur. Auch die Aus- und Weiterbildung von Fachkräften im sozialen Bereich sowie der Austausch von Wissen und Erfahrungen sind wichtige Aspekte dieser Zusammenarbeit. Die deutsche Minderheit soll in dieser Kooperation als Vorreiterin fungieren und dazu beitragen, dass humane und professionelle Standards in der Altenpflege aufrechterhalten und weiterentwickelt werden.

Die Unterstützung der deutschen Minderheit in Rumänien durch Bayern ist dabei nicht nur ein Zeichen der historischen Verbundenheit, sondern auch eine Anerkennung der herausragenden Rolle, die diese Gruppe in der rumänischen Gesellschaft spielt. Diese Minderheit engagiert sich nicht nur in kulturellen und politischen Belangen, sondern auch in der sozialen Hilfe, was besonders im Bereich der Altenpflege sichtbar wird. Die bayrische Hilfe nobilitiert somit nicht nur die Brückenbauerfunktion der deutschen Minderheit, sondern wertschätzt auch ihre aktive Teilnahme an der Gestaltung einer solidarischen Gesellschaft in Rumänien.

Lukasz Biły

Vergessenes Erbe

Windmühle in Lobkowitz (Łowkowiec)

Foto: Sławomir Milejski/Wikimedia

Mehr dazu auf S. 8

Z Vaterlandu

Będzie analiza pandemii

Karl Lauterbach

Niemiecki minister zdrowia Karl Lauterbach chce dogłębnej rządowej analizy środków podjętych za czasów pandemii. Powodem ma być jak największa transparentność rządzących wobec obywateli. Lauterbach podkreśla, że rozliczenie polityki pandemicznej powinno zostać przeprowadzone jeszcze w tej kadencji. W przeciwnym razie, jak sam twierdzi, pojawi się wrażenie, że rząd ma coś do ukrycia. Lauterbach, choć docenia propozycję kanclerza Olafa Scholza, by powołać do tego zadania radę obywatelską, zaznacza, że nie chce narzucać jednego konkretnego formatu. Według ministra konieczne jest wyrażenie sygnałowania, że rząd jest gotów poddać swoje działania w czasie pandemii gruntownej ocenie. Lauterbach dodał, że nadal istnieje możliwość, by do końca obecnej kadencji przeprowadzić tę analizę i uzyskać potrzebne wnioski. W obrębie koalicji rządowej trwają debaty dotyczące formy, jaką ma przyjąć ta analiza. Partia Zielonych wyraża otwartość na różne opcje, w tym powołanie rady obywatelskiej lub zespołu ekspertów. Z kolei FDP opowiada się za powołaniem komisji śledczej, która miałaby się zająć tą sprawą. Tymczasem nowe ugrupowanie Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) planuje zainicjować powołanie specjalnych komisji śledczych po wyborach do landtagów w Saksonii i Turynii oraz po wyborach do Bunde-

stagu w 2025 r. Pandemia COVID-19 wywołała w Niemczech wiele kontrowersji, a polityka dotycząca ograniczeń i szczepień spotkała się z ostrą krytyką. Karl Lauterbach, jako minister zdrowia, był jednym z głównych decydentów w czasie trwania pandemii, a jego decyzje były wielokrotnie kwestionowane przez różne grupy społeczne.

Pistorius na topie, CDU też

Boris Pistorius

Foto: Daniel Biskup / Wikimedia Commons

Dobre notowania niemieckiego ministra obrony narodowej zdają się nie słabnąć. Boris Pistorius wciąż jest najpopularniejszym niemieckim politykiem według ankietowanych. Jednocześnie popularność jego partii wciąż spada, a CDU rośnie. Według najnowszego sondażu partia CDU/CSU cieszy się obecnie największym poparciem wśród niemieckich wyborców – aż 33% badanych deklaruje, że zagłosowałoby na tę formację. To najwyższy wynik dla tej partii od ponad trzech lat. SPD, której członkiem jest Boris Pistorius, notuje jedynie 14-procentowe poparcie, co oznacza 19-procentową różnicę między rządzącą partią a CDU. Na trzecim miejscu znajduje się AfD, która z wynikiem 19,5% zbliża się do historycznej 20-procentowej bariery. Zieloni utrzymują się na poziomie 10%, natomiast FDP, mimo niewielkiego wzrostu poparcia do 4,5%, wciąż nie przekracza progu wyborczego, co oznacza, że nie znalazłaby się w Bundestagu. Równie

słabo wypada Lewica z wynikiem 2,5%. Tymczasem popularność obecnego kanclerza Olafa Scholza spada – zajmuje on przedostatnie miejsce w rankingu niemieckich polityków, a aż 54% respondentów ma o nim negatywne zdanie.

Włosi przejmą Commerzbank?

Siedziba Commerzbank

To może być jedno z najważniejszych wydarzeń w niemieckiej gospodarce. Eksperci spekulują, że włoski UniCredit może przejąć niemieckiego giganta finansowego Commerzbank. Obecnie UniCredit posiada już 9% udziałów w Commerzbanku, będąc jednocześnie właścicielem HypoVereinsbank. Chociaż na razie nie ma jeszcze żadnej oficjalnej oferty przejęcia, spekulacje wokół tego tematu narastają. Proces przejęcia tak dużego banku, jakim jest Commerzbank, wymaga jednak czasu oraz zgody wielu instytucji regulacyjnych. Eksperci finansowi zwracają uwagę, że zgodę musiałby wyrazić Europejski Bank Centralny, który nadzoruje europejskie instytucje finansowe. Dodatkowo włoska komisja nadzoru bankowego musiałaby również zaakceptować transakcję. Bankowcy zaznaczają też, że klienci detaliczni Commerzbanku odczują zmiany

dopiero po zakończeniu całego procesu. Nawet w najbardziej optymistycznym scenariuszu przejęcie mogłoby dojść do skutku najwcześniej w 2026 r. Jednym z kluczowych pytań w kontekście ewentualnego przejęcia jest to, czy UniCredit zdecyduje się na utrzymanie dwóch odrębnych marek – HypoVereinsbank i Commerzbanku – czy też połączy je w jedną instytucję. Zmiana ta miałaby znaczenie nie tylko dla klientów indywidualnych, ale również dla całego rynku finansowego w Niemczech. Potencjalne przejęcie mogłoby wpłynąć na kilka kluczowych aspektów dla klientów, takich jak liczba oddziałów czy warunki poszczególnych ofert bankowych, w tym kredytowych.

Dawny most nie wróci

Katastrofa mostu w Dreźnie

Po zerwaniu się tzw. Carolabrücke w Dreźnie niektórzy spekulowali nad przywróceniem konstrukcji w dawnym stylu. Wygląda jednak na to, że pomysł się nie sprawdzi, jak w przypadku Frauenkirche. Chociaż wstępne propozycje zakładały odbudowę mostu na wzór historycznego z 1895 r., realia techniczne i współczesne przepisy sprawiają, że rekonstrukcja w stylu sprzed wieków nie jest możliwa. Zdaniem ekspertów ze względu na wymogi dotyczące bezpieczeństwa, takie jak konieczność utrzymania otwartej drogi wodnej, budowa nowych filarów w rzecie nie wchodzi w grę. Współczesne standardy, które zadecydowały również o kształcie niedawno oddanego do użytku mostu Waldschlößchenbrücke, wymagają innych rozwiązań inżynierskich, eliminujących przeszkody w nurcie rzeki. Choć pierwotnie planowano renowację

mostu w 2025 r., katastrofa wymusiła natychmiastowe działania. Pierwszy Carolabrücke, wzniesiony w latach 1892–1895 z piaskowca, został zniszczony przez wojska SS w maju 1945 r., aby utrudnić postępy Armii Czerwonej. Druga wersja mostu, zbudowana w czasach NRD, została oddana do użytku w 1971 r. i objęta ochroną zabytków w 2022 r. Mieszkańcy muszą przygotować się na to, że Carolabrücke w formie, w jakim go znają, może już nigdy nie powrócić. Co do starej konstrukcji, to część zawalonego mostu udało się już usunąć, a prace będą postępowały w kolejnych tygodniach.

Powódź oszczędzi Niemcy

Mimo zagrożenia powodzią podobną do tej w Polsce wygląda na to, że większość Niemiec zostanie oszczędzona przez wodę. Przykładowo poziom wody w Łabie w Dreźnie co prawda wzrósł do ponad 6 metrów, osiągając trzeci poziom alarmowy, ale do powodzi stulecia było jeszcze daleko. Meteorolodzy uspokajają, że w Niemczech sytuacja jest stabilna, a poziomy rzek pozostaną ok. 3 metrów poniżej historycznego rekordu. Mimo obfitych opadów ostatnich dni nie przewiduje się ekstremalnych wydarzeń. Chociaż wiele regionów Niemiec zmagają się z podtopieniami, katastrofalne scenariusze się nie spełniły. Pogoda zdecydowanie się poprawiła – od wtorku nad Niemcami panuje wyż, przynosząc słoneczne dni i temperatury sięgające nawet 30 stopni w niektórych częściach kraju. Między niedzielą a poniedziałkiem we wschodnich i południowo-wschodnich rejonach może jeszcze spaść intensywny deszcz, ale scenariusz powodzi się nie zrealizuje, gdyż rzeki zaczną opadać. Eksperci podkreślają, że pogoda w nadchodzących dniach przyniesie „szalone lato” z temperaturami sięgającymi blisko 30 stopni, szczególnie na wschodzie Niemiec. W południowych regionach, jak Bawaria i Badenia-Wirtembergia, wciąż odczuwalna będzie chłodniejsza pogoda, związana z opadami śniegu w Alpach w minionych dniach.

Lukasz Biły

Ich bin nicht ängstlich

Anfang September dieses Jahres hat der ehemalige Vorsitzende der Oppelner SKGD, Norbert Rasch, das Amt des Beauftragten des Vorstands der Woiwodschaft Oppeln für Multikulturalität angetreten. Über seine Pläne, Prioritäten und die Bedeutung dieses Amtes sprach er mit Krzysztof Świerc.

Welche Aufgaben werden Sie als Beauftragter des Vorstands der Woiwodschaft Oppeln für Multikulturalität wahrnehmen?

Zu meinen Aufgaben wird es gehören, den ständigen Kontakt zu den Minderheiten, den fremdsprachigen und fremdkulturellen Gemeinschaften in der Woiwodschaft Oppeln aufrechtzuerhalten und sie über Finanzierungsmöglichkeiten, Treffen, Schulungen und Konferenzen zu informieren. Kurz gesagt, ich stehe vor neuen, sehr wichtigen Aufgaben und der Pflicht, nationale und ethnische Minderheiten in verschiedenen Angelegenheiten und auf vielen Ebenen zu unterstützen. Ich bin mir der Verantwortung bewusst, die auf mir lastet, und ich kann versichern, dass ich mich bemühen werde, so zu handeln, dass die Minderheitengemeinschaften reibungslos und ohne Probleme funktionieren können. Denn ich möchte, dass sie gedeihen, denn nicht alle sind so stark und so effizient wie zum Beispiel die Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen.

Bei Ihrem Amtsantritt haben Sie erklärt, dass Sie fest an sich selbst und an die Erfüllung der mit diesem Amt verbundenen Hoffnungen glauben. Worauf gründet sich Ihr Selbstvertrauen?

Vor allem darauf, dass man mir ein Thema anvertraut hat, das ich sehr gut kenne, das mich schon immer stark interessiert hat und für das ich mich nach wie vor begeistere. Außerdem verfüge ich über einen großen Erfahrungsschatz aus der Arbeit für die deutsche Minderheit. Ich bin daher froh, dass ich diese Erfahrungen nun auch zum Wohle anderer Minderheiten einsetzen und deren Erwartungen erfüllen kann.

Welche Erfahrungen aus der Arbeit für die deutsche Minderheit sind jetzt am nützlichsten?

Ich denke, alle, denn alle Minderheiten in Polen haben ähnliche Probleme. Dazu gehört die Demografie, denn die Minderheiten verschwinden. Auch die Identifikation und die Finanzierung sind ein Problem. Deshalb glaube ich, dass es in diesem Fall keine Besseren oder Schlechteren gibt. Das gilt für die deutsche Minderheit, die weißrussische Minderheit, die Roma-Minderheit oder jede andere Minderheit. Da ich aber weiß, wie eine große, effiziente und sehr gut organisierte Minderheit wie die deutsche funktioniert, kann ich jetzt effektiv arbeiten und zum Wohle aller anderen Minderheiten in der Woiwodschaft Oppeln handeln. Ich bin überzeugt, dass ich mit sehr nützlichem Wissen gewappnet bin, das ich nun weitergeben kann.

Welche Minderheiten können Ihrer Meinung nach am meisten Arbeit und Energie aufbringen?

Ich bin erst seit Kurzem im Amt. Erst seit dem 2. September bin ich als Multikulturalitäts-Beauftragter des Oppelner Woiwodschaftsvorstands tätig. Ich bin daher noch dabei, die einzelnen Probleme zu identifizieren. Dennoch habe ich bereits festgestellt, dass die Multiautorität und die Zersplitterung einiger Minderheitenorganisationen, ihrer Zentren, Probleme verursacht. Wo dies der Fall ist, ist es auch schwieriger, sie zu erreichen, und es müssen die richtigen Taktiken entwickelt werden, um dem positiv und effektiv zu begegnen.

Was befürchten Sie am meisten?

Ich bin kein ängstlicher Mensch. Tatsache ist allerdings, und dessen bin ich mir bewusst, dass ich in gewisser Weise vereinsamt bin. Ich habe kein Sekretariat, keine Mitarbeiter und so weiter. Folglich sind meine Möglichkeiten die einer einzelnen Person, und in diesem Fall bin ich ein wenig besorgt, dass ich von bestimmten Leuten kritisiert werden könnte, die behaupten könnten, dass ich ihren Erwartungen nicht gerecht geworden bin. Ich versuche jedoch, einer solchen Situation vorzubeugen, indem

Norbert Rasch ist nicht nur mit nationalen und ethnischen Minderheiten vertraut, er reist auch häufig in deren Herkunftsländer und vertieft so sein Wissen.

Foto: N. R.

Norbert Rasch: „Ich bin mit einem Thema betraut worden, das ich sehr gut kenne, das mich schon immer stark interessiert hat und das mich nach wie vor begeistert. Außerdem verfüge ich über einen großen Erfahrungsschatz, den ich während meiner Tätigkeit für die deutsche Minderheit sammeln konnte.“

ich aufseiten der Minderheiten und Volksgruppen, die keine Minderheiten sind, nach Organisationen und sympathisierenden Personen suche, um meine Handlungs- und Umsetzungskraft zu vervielfachen.

Woher nehmen Sie die Mittel, um einer Minderheit zu helfen, denn als Beauftragter verfügen Sie über ein recht bescheidenes Budget.

Wir sind gerade dabei, den Haushalt für die Woiwodschaft Oppeln aufzustellen. Ich werde ihn zusammen mit der Abteilung für Bildung und Arbeitsmarkt vorbereiten. Vieles wird auch von Ausschreibungsfragen abhängen. Ich spreche von Ausschreibungen des Marschallamtes der Woiwodschaft Oppeln oder von anderen externen Ausschreibungen. Ich glaube aber, dass nicht immer alles an der Finanzierung hängen muss. Nicht am Geld also. Substanzielle oder moralische Unterstützung ist ebenfalls wichtig. Manchmal genügt zum Beispiel eine Schirmherrschaft des Marschalls der Woiwodschaft Oppeln und so weiter. Als Beauftragter habe ich leichteren Zugang zu bestimmten Institutionen, Personen oder den Medien als kleine und verstreute Organisationen, die manchmal nicht wissen, wo sie anfangen sollen, wenn es darum geht, ein Thema zu erledigen.

Was sind Ihre Prioritäten für die ersten Wochen als Beauftragter?

Ich bin gerade dabei, die Unterlagen durchzusehen, die meine Vorgänger hinterlassen haben. Es handelt sich um etwa ein Dutzend Aktenordner mit verschiedenen Anliegen, die ich durchsehe,

damit ich weiß, was darin steht. Außerdem muss ich, wie ich bereits erwähnt habe, einen Haushaltsplan aufstellen und mich mit Minderheitenorganisationen treffen. Von den sehr wichtigen und konkreten Angelegenheiten habe ich nicht zuletzt ein Treffen mit dem Minderheitenbeauftragten des Woiwoden, Marek Mazurkiewicz, vor mir.

Das Ziel?

Wir arbeiten gemeinsam an seiner Idee, im nächsten Jahr eine große Konferenz über nationale und ethnische Minderheiten zu veranstalten. Das ist ein sehr ernsthaftes und umfangreiches Unterfangen, für das ein großes Budget und die Beteiligung vieler wichtiger Institutionen erforderlich sein werden. Wir möchten, dass die Woiwodschaft Oppeln einige Jahre nach dieser Konferenz zu einer Art Modell für ganz Polen in Bezug auf Minderheitenfragen wird. Wir möchten als Spezialisten auf diesem Gebiet, das uns seit vielen Jahren sehr am Herzen liegt, wahrgenommen werden.

Ich weiß, dass Ihnen auch Sprachen am Herzen liegen, darunter Deutsch.

Ja. Ich möchte, dass Deutsch in der Region Oppeln erkennbar, respektiert und auf höchstem Niveau unterrichtet wird. Ich möchte auch eine Erkundung von Einrichtungen in der Woiwodschaft Oppeln, wie dem Museum des Oppelner Dorfes, dem Museum des Oppelner Schlesiens oder der Philharmonie, durchführen, um herauszufinden, ob neben dem Englischen auch andere Sprachen – zum Beispiel Deutsch, Ukrainisch oder Tschechisch – im öffentlichen Raum ausreichend zugänglich sind. Auch das ist und bleibt mir wichtig und gehört zu den Aufgaben, die ich in nächster Zeit angehen werde.

Nie jestem bojaźliwy

Z początkiem września bieżącego roku były przewodniczący opolskiego TSKN Norbert Rasch objął stanowisko pełnomocnika zarządu województwa opolskiego do spraw wielokulturowości. O planach, priorytetach i wadze tej funkcji mówi w rozmowie z Krzysztofem Świercem.

Jakie zadania będzie pan realizował jako pełnomocnik zarządu województwa opolskiego do spraw wielokulturowości?

Do moich obowiązków należeć będzie m.in. utrzymywanie stałego kontaktu ze społecznościami mniejszościowymi, obcojęzycznymi i obcokulturowymi w regionie opolskim, a także informo-

wanie ich o możliwościach pozyskiwania środków finansowych, spotkaniach, szkoleniach czy konferencjach. Mówiąc krótko, przede mną nowe, bardzo ważne zadania oraz obowiązek wspierania mniejszości narodowych i etnicznych w różnych sprawach i na wielu poziomach. Zdaję sobie sprawę z odpowiedzialności, jaka na mnie spoczęła, a jednocześnie zapewniam, że będę się starał tak działać na korzyść środowisk mniejszościowych, aby mogły sprawnie, bezproblemowo funkcjonować. Zależy mi bowiem na tym, aby prężnie się rozwijały, bo przecież nie każdy jest tak silny i sprawny jak choćby Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców.

Po objęciu funkcji pełnomocnika stwierdził pan, że absolutnie wierzy w siebie i w spełnienie pokładanych w tym stanowisku nadziei. Co leży u podstaw pańskiej pewności siebie?

Przed wszystkim to, że powierzono mi tematykę, na której bardzo dobrze się znam, która zawsze mocno mnie interesowała i nadal mnie pasjonuje. Do tego mam bogaty bagaż doświadczeń, jaki udało mi się zebrać, pracując dla mniejszości niemieckiej. Cieszę się zatem, że teraz doświadczenie to będę mógł przekuć także na dobro innych mniejszości i spełnić ich oczekiwania.

Które doświadczenia zebrane podczas pracy dla mniejszości niemieckiej są teraz najbardziej przydatne?

Myszę, że wszystkie, bo wszystkie mniejszości w Polsce mają podobne problemy. Dotyczą one m.in. demografii, gdyż mniejszości znikają. Problemem jest też identyfikacja, a także dofinansowania. Dlatego uważam, że w tym wypadku nie ma lepszych czy gorszych. Tak jest w wypadku mniejszości niemieckiej, białoruskiej, romskiej czy każdej innej, ale... Skoro wiem, jak funkcjonuje tak duża, sprawna i bardzo dobrze zorganizowana mniejszość niemiecka, to mogę teraz skutecznie pracować i działać dla dobra wszystkich innych mniejszości funkcjonujących w województwie opolskim. Jestem przekonany, że zostałem „uzbrojony” w bardzo przydatną wiedzę, którą teraz będę mógł się dzielić.

Które mniejszości mogą pana zdaniem generować najwięcej pracy?

Na pełnionym stanowisku jestem od niedawna, bo 2 września objąłem funkcję pełnomocnika zarządu województwa opolskiego do spraw wielokulturowości. Dlatego jestem dopiero na etapie identyfikacji poszczególnych problemów. Niemniej dostrzegłem już, że wielowładza, rozproszenie niektórych organizacji mniejszościowych i ich

ośrodków sprawia problemy. Tam, gdzie tak właśnie jest, trudniej też dotrzeć i trzeba opracować właściwą taktykę, żeby temu jakoś pozytywnie i skutecznie zaradzić.

Czego się pan najbardziej obawia?

Nie należę do osób bojaźliwych czy bojących się. Faktem natomiast jest, i z tego zdaję sobie sprawę, że w pewnym sensie jestem osamotniony. Nie mam sekretariatu, współpracowników itd. Co za tym idzie, możliwości są takie, jak na jednego człowieka przystało i w tym wypadku trochę się obawiam, że mogę być krytykowany przez pewne osoby, które mogą twierdzić, że nie sprostąłem ich oczekiwaniom. Staram się jednak zapobiec takiej sytuacji poprzez szukanie organizacji i sprzyjających ludzi po stronie mniejszości oraz narodowości niebędących mniejszościami, aby zwielokrotnić swoją siłę działania i realizacji założeń.

Skąd pozyskiwać środki finansowe na pomoc dla danej mniejszości? Bo jako pełnomocnik władza pan dość skromnym budżetem.

Obecnie jesteśmy w trakcie procedury założenia do budżetu województwa opolskiego, a następnie jego ustalenia. Będę przygotowywał go wspólnie z departamentem edukacji i rynku pracy. Wiele też będzie zależało od kwestii konkursowych. Mówię tutaj o konkursach z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego czy jakichś innych zewnętrznych. Uważam jednak, że nie zawsze wszystko musi rozbijać się o środki finansowe. Mówiąc wprost, o pieniądze. Ważne też jest wsparcie merytoryczne czy moralne. Czasami może to być np. patronat ze strony marszałka województwa opolskiego itd. Jako pełnomocnik mam łatwiejszy dostęp do niektórych instytucji, osób czy mediów niż małe i do tego rozproszone organizacje, które czasami nie wiedzą, od czego zacząć załatwianie danej sprawy.

Co jest dla pana priorytetem na pierwsze tygodnie pracy w roli pełnomocnika?

Obecnie zapoznaję się z materiałami pozostawionymi przez moich poprzedników. Jest to kilkanaście segregatorów różnych spraw, które przeglądam, aby wiedzieć, co w nich jest. Muszę też ustalić założenie do budżetu, o czym wspomniałem wcześniej, oraz spotkania z organizacjami mniejszościowymi. Natomiast z bardzo ważnych i konkretnych spraw czeka mnie spotkanie z pełnomocnikiem wojewody ds. mniejszości narodowych i etnicznych – Markiem Mazurkiewiczem.

Cel?

Pracujemy wspólnie nad jego pomysłem organizacji w przyszłym roku dużej konferencji dotyczącej mniejszości narodowych i etnicznych. Jest to bardzo poważne i szerokie przedsięwzięcie, a co za tym idzie – potrzebny będzie duży budżet oraz zaangażowanie wielu ważnych instytucji. Chciałobyśmy, aby kilka lat po tej konferencji województwo opolskie stało się swego rodzaju wzorem dla całej Polski, jeśli chodzi o tematykę mniejszościową. Żeby postrzegano nas jako specjalistów w tej tematyce, która od wielu lat bardzo mocno nas dotyczy.

Wiem, że na sercu leży panu także dbałość o języki, w tym język niemiecki.

Owszem. Zależy mi na tym, aby w województwie opolskim język niemiecki był rozpoznawalny, szanowany i uczony na jak najwyższym poziomie. Chciałbym też zrobić rekonesans po instytucjach województwa opolskiego, takich np. jak Muzeum Wsi Opolskiej, Muzeum Śląska Opolskiego czy filharmonia, aby zapoznać się, czy obok języka angielskiego w przestrzeni publicznej jest też odpowiednia dostępność innych języków – np. niemieckiego, ukraińskiego czy czeskiego. To też jest i będzie dla mnie ważne i należy do zadań, jakimi w najbliższym czasie się zajmę. □

21.

Dni Kultury Niemieckiej
na Śląsku Opolskim
Deutsche Kulturtag
im Oppelner Schlesien

Ausstellung / Wystawa

01-19.10.2024

Ausstellung „Michael Ende. Leben und Werk in Texten und Bildern“. Konzipiert von Stiftung Internationale Jugendbibliothek und Goethe-Institut Krakau / Wystawa „Michael Ende. Życie i twórczość w tekstach i obrazach“ przygotowana przez Fundację Internationale Jugendbibliothek w Monachium i Goethe-Institut w Krakowie.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu – Mała Galeria, ul. Piastowska 18
Veranstalter / Organizator: WBP Opole – Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek, www.ba.wbp.opole.pl; www.skgd.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Workshop / Warsztaty

01-19.10.2024 • nach Vereinbarung / godz. do ustalenia

Führung durch die Ausstellung „Michael Ende. Leben und Werk in Texten und Bildern“ – Quiz und literarisch-sprachlicher Workshop / Oprowadzenie po wystawie „Michael Ende. Życie i twórczość w tekstach i obrazach“ – quiz oraz warsztaty literacko-językowe.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu – Mała Galeria, ul. Piastowska 18
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 4747 085 lub e-mail: ba@wbp.opole.pl
Veranstalter / Organizator: WBP Opole – Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek, pl. Piłsudskiego 5, www.ba.wbp.opole.pl; www.skgd.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Ausstellung / Wystawa

01-14.10.2024 • otwarcie wystawy 01.10.2024 godz. 14:00

Bücher aus der ehemaligen Oppelner Stadtbibliothek – aus der Sammlung des Oppelner Schlesiens Museums / Książki z dawnej Biblioteki Miejskiej w Opolu – ze zbiorów Muzeum Śląska Opolskiego

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu – Mała Galeria, ul. Minorytów 4
we współpracy z Muzeum Śląska Opolskiego
Veranstalter / Organizator: www.mbp.opole.pl; www.muzeum.opole.pl; www.skgd.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Workshop / Warsztaty

01-18.10.2024 • nach Vereinbarung / godz. do ustalenia

Typisch deutsch? Workshops über Deutschland zum Tag der Deutschen Einheit
Vortrag (ab 13 Jahre) / Typowo niemieckie? Warsztaty o Niemczech z okazji Dnia Jedności Narodowej Niemiec – Prelekcja medialna (wiek od 13 lat)

Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 4747 085 lub e-mail: ba@wbp.opole.pl
Veranstalter / Organizator: WBP Opole – Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek, pl. Piłsudskiego 5, www.ba.wbp.opole.pl; www.skgd.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Ausstellung / Wystawa

01-31.10.2024

Zeugnisse familiärer Ambitionen. Schlesische Geschichten mit einem Zwischenstopp in Padua / Znaki rodowych aspiracji. Śląskie historie z Padwą po drodze.

Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce (DAZ) – Opole ul. Szpitalna 11
we współpracy z Archiwum Państwowym w Opolu
Veranstalter / Organizator: www.opole.ap.gov.pl, www.cdwbp.opole.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Bibliotheksstunden / Lekcje biblioteczne

01-22.10.2024; 28-31.10.2024 • godz. 9:30-13:00

J. von Eichendorff Zentralbibliothek in Oppeln / Centralna Biblioteka im. J. v. Eichendorffa w Opolu, ul. Szpitalna 7a
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 44 11 336 lub e-mail: biuro@cbje.pl
Veranstalter / Organizator: www.cbje.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Ausstellung + Vortrag / Wystawa + Wykład

03-31.10.2024 • wykład oraz otwarcie wystawy 03.10.2024 godz. 18:00

Vortrag: Die grenzüberschreitende Zusammenarbeit der Kulturstiftung der deutschen Vertriebenen für Wissenschaft und Forschung: „Kultur baut Brücken in Europa“ / Wykład: Współpraca transgraniczna Fundacji Kultury Niemców Wypędzonych dla Nauki i Badań: „Kultura buduje mosty w Europie“
Referent Thomas Konhäuser, Geschäftsführer und wissenschaftlicher Leiter der Kulturstiftung der deutschen Vertriebenen Bonn/Berlin

Ausstellungseröffnung: „Backsteinarchitektur im Ostseeraum“, Einführung Matthias Lempart / Otwarcie wystawy „Architektura ceglana w regionie Morza Bałtyckiego“, wprowadzenie Matthias Lempart, Wissenschaftlicher Referent für (Zeit-)Geschichte, Staats- und Völkerrecht, Literaturgeschichte
Kulturstiftung der deutschen Vertriebenen für Wissenschaft und Forschung, Bonn/Berlin.

Dokumentations- und Ausstellungszentrum der Deutschen in Polen / Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce (DAZ) – Opole ul. Szpitalna 11
Veranstalter / Organizator: www.skgd.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Debatte / Debata

04.10.2024 • godz. 12:30

„Mniejszości – demokracja – państwo. O roli mniejszości narodowych i etnicznych w polskiej demokracji“ / „Minderheiten – Demokratie – Staat. Über die Rolle der nationalen und ethnischen Minderheiten in der polnischen Demokratie“.

Paneliści:
Ryszard Galla – Doradca Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych
Dr Grzegorz Kuprianowicz – Przedstawiciel mniejszości ukraińskiej w KWRiMNIIE
Prof. dr hab. Sławomir Łodziński – Uniwersytet Warszawski
Prof. dr hab. Krzysztof Zuba – Uniwersytet Opolski

Moderator:
Dr Marek Mazurkiewicz – Uniwersytet Opolski

Collegium Civitas, Instytut Nauk o Polityce i Administracji, Opole, ul. Katowicka 89, sala 20
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: michaelmaterlik@zentrum.pl; tel. +48 532 153 005
Veranstalter / Organizator: www.fzentrum.pl; Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Feierliche Eröffnung / Uroczysta inauguracja

04.10.2024 • godz. 19:00

Koncert der Oppelner Philharmonie / Koncert Orkiestry Filharmonii Opolskiej

Orkiestra Filharmonii Opolskiej
Karolina Podorska – Geige / Skrzypce
Niklas Hoffmann – Dirigent / Dyrygent

Im Programm / W programie:
Felix Mendelssohn-Bartholdy – Uwertura do Snu nocy letniej
Felix Mendelssohn-Bartholdy – Koncert skrzypcowy e-moll op. 64
Johannes Brahms – III Symfonia F-dur op. 90

Tickets / Bilety: Kasa der Oppelner Philharmonie / Kasa Filharmonii Opolskiej
ul. Krakowska 24, Opole

Stadttrallie / Gra miejska

08.10.2024 • godz. 10:00

Stadttrallie – Deutsche Spurensuche in Oppeln – Ein Spiel in dem die Jugendlichen an einer Reise teilnehmen können, dank der lernen sie die Geschichte der Deutschen Minderheit in Ihrer Region kennen / Podchody Śladami Niemieckiej Kultury w Opolu – Gra miejska, w której młodzi ludzie zostają wysłani w „podróż”, dzięki której poznają historię mniejszości niemieckiej w swoim regionie.

Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 534 504 986 lub e-mail: biuro@bjdm.eu
Veranstalter / Organizator: Jugendzentrum Oppeln, Bund der Jugend der Deutschen Minderheit in Polen / Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w RP, www.bjdm.eu
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Vortrag / Wykład

10.10.2024 • godz. 18:30 ONLINE

Schlesische Monster. Teil 3 / Śląskie potwory. Część 3
Katarzyna Sitnik

Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 501 061 666, e-mail: info@lernraum.pl, www.lernraum.pl / oferta zajec/wykłady
Veranstalter / Organizator: Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Projekt LernRUAM.pl www.lernraum.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Tickets / Bilety: 25 zł

Konzert / Koncert

11.10.2024 • godz. 18:00

Auftritt des Pianisten Johannes von Ballestrem und der Flötistin Mariana Zwarg / Występ pianisty Johannesa von Ballestrema oraz flecistki Mariany Zwarg

Haus des Künstlers in Ziegenhals / Dom Artysty w Głucholazach ul. Parkowa 12
Veranstalter / Organizator: Fundacja Benevolens; facebook.com/fundacijabenevolens, www.benevolens.eu
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: biuro@benevolens.eu, tel. 77 407 80 35
Eintritt / Wstęp: 25 zł

Oktoberfest

12.10.2024 • godz. 17:00

Die größten Schlager der deutschen Unterhaltungsmusik – Oktoberfest der Kulturgruppen der deutschen Minderheit / Największe szlagiery niemieckiej muzyki rozrywkowej – Oktoberfest zespołów artystycznych Mniejszości Niemieckiej.

Wystąpią między innymi: Krapkowicka Orkiestra Dęta, Zuzanna Herud, Bialska Orkiestra Dęta wraz z Andreą Rischką, zespół Fest!Kapellä, Klaus Markus z Niemiec. Zabawę taneczną poprowadzi zespół muzyczny FIESTA. Moderację poprowadzą: Zuzanna Herud & Marcin Widera.

Sport- und Eventhalle in Krappitz / Hala Widowiskowo-Sportowa im. W. Piechoty w Krapkowicach, ul. Jana Kilińskiego 1A
Veranstalter / Organizator: www.skgd.pl, www.kdk.krapkowice.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Vortrag / Wykład

14-25.10.2024 • nach Vereinbarung / godz. do ustalenia

Der Komponist der EU-Hymne Ludwig van Beethoven – Vortrag für Jugendliche von 10-14 Jahren / Kompozytor hymnu UE Ludwig van Beethoven – prelekcja dla młodzieży w wieku 10-14 lat.

Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 4747 085 lub e-mail: ba@wbp.opole.pl
Veranstalter / Organizator: WBP Opole – Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek, pl. Piłsudskiego 5, www.ba.wbp.opole.pl; www.skgd.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Workshop / Warsztaty

14-31.10.2024 • nach Vereinbarung / godz. do ustalenia

„Die Heinzelmännchen von Köln“ von Augusta Kopisch-Zwerg in deutschen Märchen und Sagen – Sprach- und Bastelworkshop – für Kinder im Alter von 6-10 Jahren / „Krasnoludki z Kolonii“ Augusta Kopisch – Krasnoludki w niemieckich baśniach i podaniach – warsztaty językowo-plastyczne – dzieci 6-10 lat.

Anmeldung / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 4747 085 lub e-mail: ba@wbp.opole.pl
Veranstalter / Organizator: WBP Opole – Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek, pl. Piłsudskiego 5, www.ba.wbp.opole.pl; www.skgd.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Buchvorstellung / Prezentacja książki

16.10.2024 • godz. 16:30

Buchvorstellung „Antonia Teil II – Das Sockenfieber“ von Zuzanna Herud / Prezentacja książki Zuzanny Herud „Antonia część II – Skarpetkowa gorączka“

J. von Eichendorff Zentralbibliothek in Oppeln / Centralna Biblioteka im. J. v. Eichendorffa w Opolu, ul. Szpitalna 7a
Veranstalter / Organizator: www.cbje.pl, www.skgd.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Ausstellung / Wystawa

17.10.2024 – 08.12.2024

Entdecker, Forscher, Prähistoriker. Aus der Geschichte der Archäologie in Oberschlesien / Odkrywcy, badacze, prehistorycy. Z dziejów archeologii na Górnym Śląsku

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, ul. Mały Rynek 7
Veranstalter / Organizator: www.muzeum.opole.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Deutsches Diktat / Powiatowe Dyktando w Języku Niemieckim

18.10.2024 • godz. 10:00

3. Deutsches Diktat unter dem Motto „Von Goethe bis Grass“ / III Powiatowe Dyktando w Języku Niemieckim „Od Goethego do Grassa“ dla uczniów szkół ponadpodstawowych

Powiatowe Centrum Kultury w Strzelcach Opolskich ul. Dworcowa 23
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 412 30 13
Veranstalter / Organizator: www.centrum-kultury.eu
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Kostenlos / Bezpłatne

Filmvorführung / Projekcja filmu

18.10.2024 • godz. 11:00

Deutsches Kino / Seans kina niemieckiego

Powiatowe Centrum Kultury w Strzelcach Opolskich ul. Dworcowa 23
Veranstalter / Organizator: www.centrum-kultury.eu
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Kostenlos / Bezpłatne

Konzert / Koncert

18.10.2024 • godz. 19:00

Berührende Klänge / Poruszające dźwięki

Oskar Koziołek-Goetz Gesang / Śpiew
Mateusz Rożek Klavier / Fortepian

Schloss in Groß Stein / Pałac w Kamieniu Śląskim, Parkowa 1a
Veranstalter / Organizator: www.skgd.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Vortrag / Wykład

18.10.2024 • godz. 18:00

Vortrag von Dr. Monika Czok im Rahmen des Projektes Goldene Vorträge des Forschungszentrums der Deutschen Minderheit / Wykład dr Moniki Czok w ramach projektu Złoty Wykład Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej

Biblioteka i Centrum Kultury w Kolonowskiem, ul. Księdza Czerwionki 39, 47-110 Kolonowskie
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: michael.materlik@zentrum.pl; tel. +48 532 153 005
Veranstalter / Organizator: Forschungszentrum der Deutschen Minderheit / Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej; www.facebook.com/fzentrum/
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Workshop / Warsztaty

19.10.2024 • godz. 10:00

Die Magie der gotischen Buchstaben: Workshop Gotische Kalligraphie / Magia Gotyckich Liter: Warsztaty Kaligrafii Gotyckiej

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej ul. 1 Maja 13/2, 45-068 Opole
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 501 061 666, e-mail: info@lernraum.pl, www.lernraum.pl/oferta zajec/warsztaty
Veranstalter / Organizator: Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Projekt LernRUAM.pl www.lernraum.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt / Wstęp: 25,00 PLN

Benefiz / Benefis

19.10.2024 • godz. 16:00

Benefis von Richard Urban zum 90. Geburtstag / Benefis Ryszarda Urbana z okazji 90 urodzin

Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce, ul. Szpitalna 11, 45-010 Opole
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: impreza zamknięta
Veranstalter / Organizator: Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smółki i Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce, www.cdwbp.opole.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca

Konzert / Koncert

20.10.2024 • godz. 15:00

Przemarsz z Białską Orkiestrą szlakiem murali – otwarcie i prezentacja, Koncert Białskiej Orkiestry z Andreą Rischką, Zwiedzanie Muzeum, Biesiada

„Farska Stodoła“ w Biedzychowicach, Biedzychowice 117
Veranstalter / Organizator: www.skgd.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Vortrag / Wykład

21-30.10.2024 • nach Vereinbarung / godz. do ustalenia

Berlin – nicht nur eine Kulturstadt – Vortrag (ab 13 Jahre) / Berlin – miasto kultury i nie tylko – prelekcja (wiek od 13 lat)

Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 4747 085 lub e-mail: ba@wbp.opole.pl
Veranstalter / Organizator: WBP Opole – Biblioteka Austriacka – Österreich-Bibliothek, pl. Piłsudskiego 5, www.ba.wbp.opole.pl; www.skgd.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Gruselnacht / Noc strachów

25.10.2024 • godz. 18-21:00

Gruselnacht in der Bibliothek / Noc strachów w bibliotece

J. von Eichendorff Zentralbibliothek in Oppeln / Centralna Biblioteka im. J. v. Eichendorffa w Opolu, ul. Szpitalna 7a
Veranstalter / Organizator: www.cbje.pl, www.skgd.pl
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 441 13 36 lub e-mail: biuro@cbje.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Vorstellung für Kinder / Spektakl dla dzieci

26.10.2024 • godz. 17:00

Aufführung „Rotkäppchen“ des Theater Koblenz / Występ Teatru z Koblenz pt. „Czerwony Kapturek“

Teatr Lalki i Aktora w Opolu ul. Kośnego 2a
Veranstalter / Organizator: www.skgd.pl
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 506 432 429 lub 77 40 21 073 lub e-mail: praktikant@tskn.opole.pl
Eintritt frei / Wstęp wolny

Konzert / Koncert

27.10.2024 • godz. 17:00

Koncert von Piotr Lempa im Diözesan-Museum / Koncert Piotra Lempy w Muzeum Diecezjalnym

„Klang der Seele. Eine Reise zur inneren Welt“
Angelika Rzewuska – Sopran / Sopran
Piotr Lempa – Bass / Bas
Mateusz Rzewuski – Klavier / Fortepian

Im Programm / W programie:
J. Brahms, F. Mendelssohn, F. Schubert, E. Grieg.

Muzeum Diecezjalne w Opolu, ul. Kard. Bolesława Komińskiego 1A, 45-032 Opole
Veranstalter / Organizator: www.skgd.pl
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 402 10 76
Eintritt frei / Wstęp wolny

Seminar / Seminarium

28-30.10.2024

Schlesienseminar „Schlesiens Mosaik der Kulturen – die Bedeutung der kulturellen Vielfalt für die Region“ / Seminarium Śląskie „Śląska mozaika – Rola wielokulturowości w kształtowaniu regionu“

Zamek w Kamieniu Śląskim, ul. Parkowa 1A
Anmeldung erforderlich / Wymagane zgłoszenie: tel. 77 402 51 05
Veranstalter / Organizator: www.haus.pl
Begleitveranstaltung / Impreza towarzysząca
Eintritt frei / Wstęp wolny

Eintritt frei / Wstęp wolny

Organisator/Organizator	Finanzierung/Finansowanie
<p>Nieder-Schlesien – Deutschland der Deutschen in Oppeln Finanzierung: „Zajęcie terenów“ i „Zajęcie terenów“ ul. M. Koronickiej 6, 45-004 Opole, tel. +48 774021070 www.skgd.pl</p>	<p>Konsulat der Bundesrepublik Deutschland Opole</p>
Schirmherrschaft/Patronat Honorowy	Współfinansowanie przez Samorząd Województwa Opolskiego
<p>SYMION OGŁAZA Marszałek Województwa Opolskiego</p> <p>PETER HERR Konsul der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln / Konsul Republiki Federalnej Niemiec w Opolu</p>	<p>Współfinansowanie przez Samorząd Województwa Opolskiego</p>

Partner/Partnerzy

Sponsoren/Sponsorzy

Schirmherrschaft/Patronat medialny

Tillowitz: Oberschlesische Porzellantradition lebt fort

Zerbrechliche Geschichte im Bahnhof

Im Keramikmuseum zu Tillowitz (Tułowice) in der ul. Porcelanowa 4 wird die ober-schlesische Geschichte lebendig. Im Rahmen der „Europäischen Kulturerbetage“ führt Henryk Gałkowski am 28. September um 11 Uhr in die Keramikwelt ein und im Anschluss nimmt Helena Wojtasik die Besucher auf einen Spaziergang auf den Spuren der Vergangenheit mit.

Es ist ein besonderer Moment, plötzlich sein „olles“ Geschirr, das sonst nur noch fürs Grillen benutzt wird, in einer Ausstellung zu entdecken. So, wie dem Schreiber dieser Zeilen, wird es wohl mehreren Besuchern des Tillowitzer Keramikmuseums ergehen, wenn er die braunen Teller und Tassen in der Vitrine entdeckt.

Das noch junge, da erst im vergangenen Jahr eröffnete Keramikmuseum befindet sich im Bahnhof zu Tillowitz. Gezeigt werden dort Erzeugnisse der nicht mehr existenten Porzellan- und zu polnischer Zeit Porzellit-Fabrik. Porzellit ist zwar als Edelkeramik mit Eigenschaften zwischen Porzellan und Fayence eingestuft, wird jedoch aus minderwertigerem Kaolin gewonnen. Unter den Nachkriegserzeugnissen der Tillowitzer Keramikfabrik findet sich eben jenes braune Essservice, das meine Eltern Anfang der 70er-Jahre mühsam unter dem Ladentisch und nur aus zweiter und dritter Wahl erstehen konnten. Das Tafelgeschirr, Bierkrüge, Vasen oder Figuren aus den Jahren 1947-2001 bilden, so Marek Jary vom Tillowitzer Kulturzentrum, die „keramische Identität“ des Museums.

Schwarzem Porzellan folgte Porzellit

Doch auch die deutsche Geschichte des Tillowitzer Porzellans wird im neu eröffneten Museum präsentiert. „Wir zeigen auch das berühmte schwarze Porzellan. Die Perle unserer Präsentation ist eine Tasse mit Goldrand, die beim Bau der neuen Feuerwache ausgegraben wurde“, berichtet Jary. Besonders stolz

Weckt Erinnerungen: Keramik der 70er und 80er Jahre

Das Keramikmuseum im Bahnhof Tillowitz erinnert am 28. September ab 11 Uhr an das Erbe der Stadt.

ist er auf die Leihgaben des Oppelner Museums, die Erzeugnisse der Gräfling Falkenbergischen Porzellanmanufaktur aus den Jahren 1846-1860 und die filigranen Tassen der Porzellanfabrik Schlegelmilch.

Helena Wojtasik ist Leiterin des Tillowitzer Kulturzentrums. Für sie sei es wichtig, im Museum die Kontinuität der Porzellan- und Keramiktradition zu zeigen. Sie freut sich besonders, ihre Lieblingsobjekte zu präsentieren: die Dekore der Schlegelmilch'schen Porzellanfabrik, die noch in der Tillowitzer Modellwerkstatt gefunden wurden, wo sie auch entworfen wurden.

1813 wurde die Fayencemanufaktur Tillowitz durch Graf Johann Carl von Praschma gegründet, ist bei Gerhard Schmidt-Stein in „Schlesisches Porzellan vor 1945“ nachzulesen. Von Praschma

Machte Tillowitz berühmt: Schwarzes Porzellan

übergab sein Werk 1910 an Johannes Degotschon (1773-1840). Nach dessen Tod verkaufte seine Frau die Fabrik 1842 an Ernst von Frankenberg-Ludwigsdorf. Dieser baute sie aus und ließ das sogenannte „schwarze Porzellan“ herstellen. Da der Erfinder des schwarzen Porzellans, ein gewisser Seliger, die

Alles soll perfekt sein: Ausmalung der Ausstellungsräume kurz vor der Eröffnung 2023

Technologie mit ins Grab nahm, wurde nach seinem Tode die Produktion der Tillowitzer Rarität eingestellt.

Der Bahnanschluss im 19. Jahrhundert und der Bau des Tillowitzer Haltepunkts verhalfen zu einer besseren Materialanlieferung und dem Vertrieb der Erzeugnisse. Am 1. Mai 1889 pachtete der Thüringer Erhard Schlegelmilch aus Suhl die ober-schlesische Porzellanfabrik und machte aus der Tillowitzer Tochterfabrik ein modernes Unternehmen. 1910 hatte die Firma 600 Mitarbeiter.

In der Schau auf Anschluss warten

Neben der 210-jährigen Porzellantradition, die unbedingt kennenzulernen sei, biete auch das Gebäude in der ulica Porcelanowa 4 eine interessante Geschichte, verspricht Marek Jary. „Der Bahnhof entstand in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts an der Strecke Oppeln – Neisse (Nysa). Für den Bau einer Haltestelle in Tillowitz setzte sich Graf Fred Frankenberg ein, der Besitzer von Tillowitz“, sagt er.

2014 kaufte die Gemeinde Tillowitz das Bahnhofsgebäude von der Polnischen Staatsbahn (PKP). Bereits damals wollte man dort ein Porzellanmuseum einrichten, berichtet Helena Wojtasik.

Tillowitz wirbt mit Porzellan und Keramik von einst und heute.

Aber erst sieben Jahre später akquirierte die Gemeinde EU-Gelder für die Sanierung. Das Bahnhofsgebäude behielt mit dem renovierten Wartesaal seine Ursprungsfunktion. Doch Reisende, die auf ihren Anschluss warten, können sich die Zeit mit einem Museumsbesuch verkürzen.

kan

Ludwigsdorf: 16. Meisterschaft im Kürbiswiegen

Welcher Züchter hat den schwersten?

Wer über die Autobahn von Breslau nach Dresden unterwegs ist, passiert den deutsch-polnischen Grenzübergang in Ludwigsdorf. Dort wird am 22. September die „Sächsische Meisterschaft im Kürbiswiegen“ ausgetragen, streng nach den Regeln des internationalen Riesen Kürbiszüchter-Weltverbandes.

Da in Ludwigsdorf jedoch keine Abfahrt besteht, muss man auf dem Weg zu diesem ungewöhnlichen Fest im deutschen Niederschlesien bis zur Abfahrt Görlitz, an McDonalds vorbei über die Schlesische Straße zurück Richtung Grenze fahren und am Ende der Schlesischen Straße links nach Ludwigsdorf einbiegen, wo man die Autobahn wieder unterquert. Der Aufwand lohnt sich, denn am 22. September steht dort die „16. Offene Sächsische Meisterschaft im Kürbiswiegen“ an. Beim Ludwigsdorfer Heimatverein freut man sich, dass viele Einwohner ihre Grundstücke mit Kürbisfiguren geschmückt haben. Neben lokalen Züchtern werden auch 2024 wieder Züchter aus dem ganzen Freistaat, aus Brandenburg und möglicherweise auch aus weiteren Bundesländern kommen.

„Das Kürbiswiegen wird auch in diesem Jahr wieder exakt nach den

Ohne Maschinenkraft würde manches Stück nicht auf die Waage finden.

16. Offene Sächsische Meisterschaft im Kürbiswiegen am 22. September im niederschlesischen Ludwigsdorf.

Bestimmungen des Great Pumpkin Commonwealth (GPC), dem führenden internationalen Riesen Kürbiszüchter-

Weltverbandes, durchgeführt. Möglicherweise können wir in diesem Jahr sogar einen neuen Wiegerecord verzeichnen. Dieser wurde beim Kürbiswiegen 2019 mit 738,64 kg durch unseren Lokalzüchter Andreas Baumert aufgestellt“, berichtet Mario Conrad vom Heimatverein Ludwigsdorf/Ober-Neundorf e.V.

Die entsprechenden Kategorien sind: Riesen Kürbis, Riesen Kürbis grün/blau/grau, Halloween Kürbis, Riesen zucchini, Flaschen Kürbis, Flaschen Kürbis rund,

Ludwigsdorf bereitet sich auf die Meisterschaft im Kürbiswiegen vor.

Tomate und Wassermelone. Außerdem gibt es zwei Sonderkategorien für die längste Maispflanze und Sonnenblume, was jedoch nicht in die offizielle GPC-Wertung einfließt. Für den ersten Platz sind 300 Euro Prämie ausgelobt, bis zum 10. Platz folgen gestaffelte Preise.

Das Kürbiswiegen findet am 22. September am Vereins- und Seminarhaus „Alter Konsum“ in der Ludwigsdorfer Neißetalstraße statt. Dort erfolgt dann zwischen 10 und 12 Uhr die Annahme der Kürbisse und Gemüsesorten bei zeit-

gleichem Frühschoppen beziehungsweise ab 11 Uhr Mittagstisch mit Suppen und Gebratenem vom Grill sowie von nun an auch Kaffee und Kuchen. Zwischen 12 und 13 Uhr erfolgen Bewertung und Zulassung, um 13 Uhr ist Wiegebeginn. Gegen 14:30 Uhr startet ein Kinderunterhaltungsprogramm mit Hüpfburg und Schminken. Die Siegerehrung ist für 16:30 Uhr geplant. Bei Speis und Trank soll natürlich auch der Kürbis in Szene gesetzt werden.

tsk/kan

Ortelsburg/Szczytno: Grillen im Freien, Grillen im Kopf

Literarischer Abschied vom Sommer

Ortelsburger Samstag, Verabschiedung des Sommers mit Erich Kästner

Foto: Uwe Hahnkamp

Mit einer literarisch-kulinarischen Veranstaltung hat die Kulturgemeinschaft der Deutschen „Heimat“ in Ortelsburg am 31. August den Sommer verabschiedet. Unter dem Titel „Sommer mit Erich Kästner“ gab es einen Vortrag zu diesem vor fünfzig Jahren verstorbenen Schriftsteller – und in der Pause Würstchen vom Grill.

Erst die Arbeit, dann das Vergnügen. Bevor die Mitglieder der Gesellschaft „Heimat“ sich Ende August im Rahmen eines Kleinprojekts der ethno-kulturellen Begegnungsstättenarbeit 2024 in die Literatur und ins Grillen stürzten, trafen sie sich Mitte August zu einer gemeinsamen Aufräumaktion, denn in den Sommerferien bleibt doch immer etwas liegen. Um so reger war der Andrang zwei Wochen danach zum Vortrag „Sommer mit Erich Kästner“ und kulinarischem Genuss.

Von Grillen, Grillen...

Der im Jahr 1899 in Dresden geborene Schriftsteller Erich Kästner hat die ganze schwere und schwierige Geschichte der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts mitgemacht und starb am 29. Juli 1974 in München. Er hat noch den König von Sachsen erlebt, Dresden in seiner Blüte vor dem verheerenden Bombenangriff, Militarismus sowie preußische Erziehung und Drill. Als Jugendlicher entwickelte er eine Antipathie gegen das Militär und die damals übliche Pädago-

Für das seelische und leibliche Wohl der Ortelsburger deutschen Minderheit wurde gesorgt.

gik, zumal er zuhause andere, bessere Lehrer erleben durfte. Seine Familie war arm, sie hatte Untermieter und das waren fast alles Lehrer. Von ihnen erwarb Erich Kästner eine pädagogische Ader und seine – vor allem für sein damaliges Alter – ungewöhnlich hohe sprachliche Begabung.

Grillen eins: schrullige und seltsame Einfälle. In seiner literarischen Zeit – die 20er Jahre des 20. Jahrhunderts – studierte Kästner, war Journalist für kulturelle Themen, aber dank seiner sprachlichen Kapriolen auch Texter für Kabarett. Seine zeitkritische, zynische und spitze Feder in Artikeln, Gedichten und Prosa verschaffte ihm einige Feinde, vor al-

lem im rechten politischen Spektrum, denen der demokratische, weltoffene und bissige „Asphaltliterat“ (so nannte ihn Joseph Goebbels) ein Dorn im Auge war. Aus dieser Zeit stammt sein erstes Kinderbuch – Stichwort: Pädagogik – „Emil und die Detektive“.

Grillen zwei: trübe Stimmung. Kästners Grillen ließen sich gerade nach 1933 nicht mehr vertreiben. Die Bücherverbrennung durch die Nationalsozialisten in Berlin erlebte er persönlich, sah, wie Goebbels seine Bücher ins Feuer warf. Emigriert ist er nicht. Zum einen wollte er, wie er sagte, „Zeuge der Zeit sein“, zum anderen sich um seine Mutter kümmern. Er konnte unter Pseudonym ein wenig schreiben. Heraus kamen trotz seiner schwarzen Gedanken erstaunlich gelungene Komödien wie etwa das später verfilmte „Drei Männer im Schnee“.

...Grillen und Grillen

Grillen drei: liebenswerte Insekten mit manchmal etwas nervtötender Musik. Die Vielfalt der Werke des großen Autors Erich Kästner in der Präsentation von Uwe Hahnkamp zog die Zuhörer in ihren Bann. Während man im Haus eine Stecknadel fallen hören konnte, war draußen das letzte sommerliche Zirpen der Grillen zu hören. „Es war ein ausgezeichnete Beitrag, den die Teilnehmer mit größter Aufmerksamkeit

Erich Kästner, der Raucher – des Vortrags zweiter Teil

Foto: Monika Krzenzek, Vorsitzende der deutschen Minderheit in Ortelsburg

Würst vom selbst gebauten Grill in der Pause

Foto: Monika Krzenzek, Vorsitzende der deutschen Minderheit in Ortelsburg

aufnahmen. Ich habe schon lange nicht mehr erlebt, dass alle so gut zuhören“, fasste Monika Krzenzek, die Vorsitzende der Kulturgemeinschaft „Heimat“ und Organisatorin des Nachmittags ihre positiven Eindrücke in Worte.

Grillen vier: an den Grill. Auch für das leibliche Wohl der Ortelsburger deutschen Minderheit wurde gesorgt. Zur Pause im Vortrag gab es Würstchen und andere Köstlichkeiten von einem

selbst gebauten Grill, den das Vereinsmitglied Reinhard Krzenzek dem Verein für das Projekt zur Verfügung gestellt hatte. Auch sie vertrieben den Teilnehmern ihre Grillen, der Sommer endete für sie in positiver Stimmung, doch es steht nach den zitierten Worten von Monika Krzenzek zu hoffen, dass die Zuhörer einige witzige Grillen von Erich Kästner mit nach Hause genommen haben.

Uwe Hahnkamp

Ostróda: Letnia olimpiada młodzieży

Od telefonu można się na jakiś czas odłączyć

To była już 10. jubileuszowa Letnia Olimpiada Młodzieży Mniejszości Niemieckiej na Warmii i Mazurach, ale pierwsza, która odbyła się nie na początku lata, lecz z początkiem roku szkolnego.

Po rocznej przerwie olimpiada powróciła do Ostródy, na teren Liceum Ogólnokształcącego nr 1, które znajduje się w budynku dawnego gimnazjum cesarza Wilhelma i ma bardzo dobre boisko. Odbyła się w dniach 6–8 września, ale na prawdziwy sport zarezerwowany był tylko jeden dzień – sobota 7 września. Tego dnia młodzież po krótkiej rozgrzewce wzięła udział w trójbój lekkoatletycznym, na który składały się: bieg na 60 m, rzut piłką lekarską o wadze 3,5 kg i skok w dal z miejsca. W drugiej części olimpiady jej uczestnicy rozgrywali mecze piłki siatkowej i nożnej. Nad przebiegiem zawodów czuwalni nauczyciele WF z liceum – Zygryd Bratz i Paweł Drobisz.

Wyniki? Nie o nie tu chodziło, chociaż większość młodzieży podeszła do rywalizacji bardzo poważnie. Kilka osób pokazało swoje zdolności sportowe, ale generalnie można powiedzieć, że poziom usportowienia naszej młodzieży nie jest

Większość młodych ludzi podeszła do rywalizacji bardzo poważnie

Foto: lek

wysoki. To widać w czasie zawodów jak na dłoni. Celem olimpiady nie jest wyłącznie rywalizacja sportowa. Czyli co? – Czyli poznawanie historii regionu i miasta, w którym dana edycja olimpiady właśnie się odbywa, i integracja młodzieży – wyjaśnia Damian Wierchowski, przedstawiciel Wspólnoty Byłych Mieszkańców Prus Wschodnich.

A zatem w pierwsze popołudnie Henryk Hoch, przewodniczący Ostródzkiego Stowarzyszenia Mniejszości Niemiec-

kiej „Jodły”, a zarazem Związku Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur, zabrał młodzież na wycieczkę po mieście. Podczas tej wycieczki przywitał ją Rafał Dąbrowski – burmistrz Ostródy. Działło się to przy Fontannie Jedności Europejskiej, a dawniej – Trzech Cesarzy. Burmistrz przyjechał na to spotkanie na elektrycznej hulajnodze.

– I nie był to wycieczka pod publikę, bo nasz burmistrz tak właśnie porusza się po mieście – zaświadcza Henryk

Celem olimpiady nie jest wyłącznie rywalizacja sportowa, lecz również poznawanie historii regionu i miasta.

Hoch. W niedzielę natomiast młodzież rozwiązywała quiz o Ostródzie, Prusach Wschodnich i Niemczech oraz spacerowała nad jeziorem Drwęckim.

A jak został zrealizowany cel drugi – integracja?

Trzynastoletni Mikołaj Komarzewski to jeden z najmłodszych uczestników olimpiady. Był na niej pierwszy raz. Na olimpiadę zapisała go mama, a on nie przeciw temu nie miał, bo...

– Lubię sport. Od pięciu lat uprawiam piłkę nożną i gram w młodzikach Wiktorii Bartoszyce. Podoba mi się tutaj, poznałem nowych kolegów. Jest fajnie – zapewnia.

Olga Gorzycka to już na olimpiadzie seniorka. Chodzi do II klasy liceum w Górowie Iławeckim, tańczy taniec nowoczesny i na igrzyskach jest trzeci raz.

– Biorę udział w tych olimpiadach, bo jest na nich fajnie, poznaje się nowych ludzi i coś się dzieje. Jest podobnie jak poprzednio, ale jednak inaczej, więc się tu nie nudzę – twierdzi. To samo mówi jej koleżanka z klasy Zuzanna Pawlik, która od razu przyznaje, że sport jej za bardzo nie interesuje. Interesują ją gry, ale dała się namówić Oldze, bo z takiej okazji jak olimpiada można się na jakiś czas odłączyć od telefonu.

Czy lepszy jest termin na początku wakacji, czy po ich zakończeniu? Tego młodzie nie byli w stanie ustalić.

W olimpiadzie wzięło udział 35 osób w wieku od 13 do 19 lat ze stowarzyszeń niemieckich w Bartoszycach, Olsztynie i Ostródzie. Dlaczego tylko 35, skoro w poprzednich latach w imprezie uczestniczyło nawet 100 osób? Dlatego, że na tyle wystarczyło pieniędzy.

Letnią olimpiadę młodzieży zorganizował Związek Stowarzyszeń Niemieckich Warmii i Mazur we współpracy ze Wspólnotą Byłych Mieszkańców Prus Wschodnich z Niemiec, a sfinansowały: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, samorząd województwa warmińsko-mazurskiego oraz Wspólnota Byłych Mieszkańców Prus Wschodnich.

Lech Kryszalowicz

Woche im DFK

Erntedankfest

Foto: DFK Szczedzik-Pustkow

Anfang September fand in Szczedzik das Erntedankfest statt. Wie gewohnt machte auch der DFK-Vorstand Szczedzik-Pustkow mit und bereitete einen eigenen Erntedankfestwagen vor. Das Leitmotiv war in diesem Jahr „Oktoberfest“. Der Fahrer und seine Passagiere traten in schönen bayerischen Outfits auf. Der bunte Umzug zog durch die Straßen der Ortschaft. Das Wetter spielte mit. „Besonderer Dank gilt Michał und Sabina und allen, die den Erntedankfestwagen geschmückt haben“, hieß es vom DFK-Vorstand.

Fahrradtour

Foto: DFK Deschowitz

Im DFK Deschowitz halten sich die Senioren fit. Der Seniorenklub, der beim DFK wirkt, organisierte Anfang September eine Fahrradtour zum Schloss Zyrowa in der Gemeinde Deschowitz. Die Teilnehmer der Fahrt waren von dem renovierten Schloss, einer wahren architektonischen Perle, begeistert. Nach der Besichtigung des Schlosses machten die Senioren ein Picknick im Grünen, um Kraft für die Rückfahrt zu sammeln. Gemeinsamer Gesang durfte da auch nicht fehlen.

Besuch bei Freunden

Foto: DFK Bad Jastrzemb

Der DFK Bad Jastrzemb fuhr Anfang September in die westfälische Stadt Ibbenbüren. Die Oberschlesier wurden dort vom Bürgermeister Marc Schrammer eingeladen, an der Großkirmes teilzunehmen. Dieses Volksfest gehört zu den größten Innenstadtkirmessen in Deutschland. Während ihres Aufenthaltes in der Stadt haben die Oberschlesier auch das Bergbaumuseum besichtigt und die Gärten „NaturaGart“.

Einladung zum Oktoberfest

Der DFK Dometzko und der Dorfrat veranstalten am 28. September ein Oktoberfest. Beginn ist um 20 Uhr im Feuerwehrsaal. Die Teilnahme kostet 280 Złoty pro Paar. Im Preis enthalten sind Essen und Getränke. Stars des Abends sind Marek und Stefan Heinze und Joanna Wicher. Anmelden kann man sich bei Aleksandra Czech unter der Telefonnummer 504853695.

Eine Blumenwiese entsteht

Am 7. September trafen sich die Mitglieder des DFK Schönwald, um in der Nachbarschaft ihrer Begegnungsstätte eine Blumenwiese anzulegen. Der Platz für die Wiese musste erst aufgeräumt und geebnet werden. Kraut und kleine Büsche wurden entfernt, damit man im Frühling die Blumen säen kann. Nach der mühsamen Arbeit waren alle freiwilligen Helfer zu Lagerfeuer und Würstchengrill eingeladen.

Deutscher Kinderclub

Foto: DFK Tost

Nach der Sommerpause kehrten die Kinder im September zu regelmäßigen Treffen in den Deutschen Kinderclubs, die in 25 DFKs der Woiwodschaft Oppeln und Schlesien stattfinden, zurück. Auch die Kleinen, die im DFK Tost Deutsch lernen, haben sich am 7.9. zum ersten Mal wiedergetroffen. Die Stimmung war toll. Während des Treffens lernten die Kinder den Wortschatz rund ums Wäschewaschen kennen.

Vortrag im DFK Glatz

Foto: DFK Glatz

Anfang September lud der DFK Glatz zu einem Vortrag über außergewöhnliche Breslauerinnen ein. Bogna Pieter vom Dokumentations- und Ausstellungszentrum der Deutschen in Polen und eine Stadtführerin erzählte von bedeutenden Frauen aus der Geschichte der niederschlesischen Metropole. Die Glatzer lernten unter anderem Edyta Stein, Wanda Rutkiewicz und Renata Mauer-Róžańska kennen. „Es war eine spannende Zeitreise durch die Breslauer Vergangenheit mit kompetenten Frauen, die gegen die Widerstände des damaligen Frauenverständnisses Karriere gemacht haben. Ein bemerkenswerter Vortrag mit historischem Bildmaterial“, fasste Horst Ulbrich, der Chef der Glatzer Deutschen zusammen. (Auf dem Foto von links: Horst Ulbrich, Bogna Pieter und Amelia Patzwald) *adur*

Vergessenes Erbe

Lobkowitz: Holländische Architektur in Oberschlesien

Einzigartige Windmühle

Die Windmühle wurde 1868 erbaut und war eine der ersten holländischen Mühlen in der heutigen Woiwodschaft Oppeln.

Foto: fotodarek1.flog.pl

Die holländische Windmühle in Lobkowitz, gelegen im Kreis Krappitz, ist eines der wertvollsten technischen Denkmäler in Oberschlesien. Sie befindet sich im nordwestlichen Teil des Dorfes an der Wiatrakowa-Straße, die nach Klein Strehlitz führt. Es handelt sich um das einzige gut erhaltene Beispiel dieser Art von Bauwerk in der Region, was sie zu einem einzigartigen Zeugnis der alten Mühlentechnik macht.

Lobkowitz ist ein Dorf, dessen Ursprünge bis ins Mittelalter zurückreichen. Die ersten Erwähnungen des Ortes stammen aus dem Jahr 1218. Im Jahr 1245 übergab Herzog Władysław I. das Dorf dem Zisterzienserorden in Kazimierz. In den folgenden Jahrhunderten ging Lobkowitz durch die Hände verschiedener Adelsgeschlechter, bis es im 18. Jahrhundert Teil des Königreichs Preußen wurde. Trotz zahlreicher politischer und administrativer Veränderungen hat das Dorf seinen historischen Charakter bewahrt. Lobkowitz besaß auch ein eigenes Gemeindesiegel, auf dem gekreuzte Dreschflegel und eine Sichel abgebildet waren – Symbole für den landwirtschaftlichen Charakter des Ortes. Im 19. Jahrhundert existierte in Lobkowitz ein Gutshof. Die Windmühle wurde 1868 erbaut und war eine der ersten holländischen Mühlen in der heutigen Woiwodschaft Oppeln. Sie war damals ein modernes Gebäude, dessen Besitzer ein Müller mit den Initialen „H. Ż.“ war. Bis heute ist nicht bekannt, wer genau dieser Besitzer war. Das Bauwerk erfüllte seine Funktion bis 1936, danach wurde es außer Betrieb genommen.

Windmühlen können in verschiedene Typen unterteilt werden, die sich in ihrer Funktionsweise unterscheiden. Der erste Typ sind „Bockwindmühlen“, bei denen sich das gesamte Gebäude auf einer Holzkonstruktion dreht, sodass die Flü-

In Schlesien entstanden die ersten Holländermühlen in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts.

gel in den Wind gestellt werden können. Der nächste Typ sind „Paltrockmühlen“, bei denen sich das Gebäude auf einer kreisförmigen Schiene dreht, was ebenfalls eine Anpassung der Mühle an die wechselnde Windrichtung ermöglicht.

Der technisch fortschrittlichste Typ von Windmühlen sind die „Holländermühlen“, die aus Nordholland stammen. Bei diesen Mühlen dreht sich nur der obere Teil des Gebäudes, die sogenannte Kappe, zusammen mit den Flügeln, was sie effizienter und komfortabler in der Nutzung macht. Diese Art Mühlen tauchte erstmals im 18. Jahrhundert auf den heutigen Gebieten Polens und Deutschlands auf. Sie waren technisch weiterentwickelt als die traditionellen Bockwindmühlen. In Schlesien entstanden die ersten Holländermühlen in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts. Im Jahr 1861 gab es in diesem Gebiet 260 Bockwindmühlen, aber nur fünf Holländermühlen. Bis 1931 sank die Zahl der Bockwindmühlen auf 74, während die Anzahl der Holländermühlen auf

16 stieg. In den 1960er Jahren wurden neun Holländermühlen inventarisiert, von denen nur zwei – in Lobkowitz und Simsdorf (Gostomia) – in gutem Zustand und ohne größere architektonische Veränderungen überlebt haben. Im Jahr 1966 wurde die Windmühle in Lobkowitz in das Denkmalregister der Woiwodschaft Oppeln eingetragen. Dank der Bemühungen privater Besitzer wurde das Gebäude in den 1990er Jahren restauriert und in ein Café umgewandelt, was ihm eine neue Funktion gab, während sein ursprünglicher Charakter erhalten blieb.

Die Windmühle in Lobkowitz ist auf einem kreisförmigen Grundriss mit einem Durchmesser von etwa 7,6 Metern erbaut. Es handelt sich um eine gemauerte Konstruktion aus Ziegelsteinen, die verputzt ist, mit einem charakteristischen konischen Dach, das ursprünglich mit Schindeln bedeckt war, heute aber mit Dachpappe. Das Gebäude hat vier Stockwerke und eine Höhe von 9,5 Metern. Im Erdgeschoss befanden sich drei Räume: ein Flur, eine Stube und die Speisekammer. Die höheren Stockwerke waren für die Mählengeräte bestimmt, deren Spuren noch in den 1960er Jahren sichtbar waren.

Ein architektonisches Kuriosum sind die vier vertikalen Reihen schmaler, mit einem Bogen abgeschlossenen Fenster, die das Innere mit Licht versorgen. Auf der Westseite schließt sich ein einstöckiger Anbau an die Windmühle an, der dem Gebäude Charme und Funktionalität verleiht. Es ist auch zu erwähnen, dass die Flügel der Windmühle, die ursprünglich zum Betrieb der Mühle dienten, heute Attrappen sind, was jedoch den historischen Wert des Gebäudes nicht mindert. *Andrea Polanski*

Bischofsvikar
Dr. Peter Tarlinski

22.09.2024
25. Sonntag
im Jahreskreis – B

1. Lesung:
Weish 2,1a.12.17-20
2. Lesung: Jak 3,16-4,3
Evangelium: Mk 9,30-37

Wo bleibt die Vernunft?

Die meteorologischen Dienste warnten seit angem vor einem Tiefdruckgebiet, das vom Mittelmeer heranziehen und starke Regenfälle mit bis zu 400 Litern pro Quadratmeter bringen könnte. Diese Vorhersagen wurden von den staatlichen und lokalen Stellen, die für Katastrophenbewältigung zuständig sind, ernst genommen. Die breite Öffent-

Wort zum Sonntag

lichkeit erkannte nicht den Ernst der drohenden Gefahr. Sie ließ sich von der umgänglichen Vorstellung leiten, dass es schon irgendwie sein wird. Selbst als sich das Hochwasser den Häusern näherte, nahmen die Bewohner keine Hilfe zur Evakuierung an. Erst als Keller und Wohnungen unter Wasser standen, begannen die Menschen um Hilfe zu rufen. Die Hilfe wurde geleistet, allerdings unter großer Gefahr für die Opfer und die Einsatzkräfte. An dieser Stelle darf man nachfragen: Muss das so sein? Warum kann sich die Vernunft nicht durchsetzen? Warum verlässt sich der Mensch nur auf seine eigene Meinung? Warum ist er nicht in der Lage, weise Ratschläge von außen anzunehmen?

Gegen die Gerechten

Das Buch der Weisheit versucht, das unvernünftige Denken der Menschen anzugehen und zu erklären. Dieses kommt aus dem eingengten, egoistischen Denken, welches Gott ablehnt und das Leben als Konkurrenzkampf unter den Menschen ansieht. Die Gerechten, die sich an Gottes Grundsätze halten, gelten als unbequem. Sie müssen aus der Gesellschaft entfernt werden. „Die Frevler tauschen ihre verkehrten Gedanken aus und sagen: Last uns dem Gerechten auflauern! Er ist uns unbequem und steht unserem Tun im Weg. Er wirft uns Vergehen gegen das Gesetz vor und beschuldigt uns des Verrats an unserer Erziehung. Wir wollen

sehen, ob seine Worte wahr sind, und prüfen, wie es mit ihm ausgeht. Ist der Gerechte wirklich Sohn Gottes, dann nimmt sich Gott seiner an und entreißt ihn der Hand seiner Gegner. Durch Erniedrigung und Folter wollen wir ihn prüfen und seine Widerstandskraft

Die Lösung liegt in der Weisheit von oben, die von Gott kommt.

auf die Probe zu stellen. Zu einem ehrlosen Tod wollen wir ihn verurteilen; er behauptet ja, es werde ihm Hilfe gewährt.“

Warnung von oben

Im Jakobusbrief erhalten wir eine Analyse der menschlichen Selbstzerstörung durch Unvernunft. „Woher kommen Kriege bei euch, woher Streitigkeiten? Etwa nicht von den Leidenschaften, die

in euren Gliedern streiten? Ihr begehrt und erhaltet doch nichts. Ihr mordet und seid eifersüchtig und könnt dennoch nichts erreichen. Ihr streitet und führt Krieg. Ihr erhaltet nichts, weil ihr nicht bittet. Ihr bittet und empfangt doch nichts, weil ihr in böser Absicht bittet, um es in euren Leidenschaften zu verschwenden.“ Die Lösung liegt in der Weisheit von oben, die von Gott kommt. Sie „ist erstens heilig, sodann friedfertig, freundlich, gehorsam, reich an Erbarmen und guten Früchten, sie ist unparteiisch, sie heuchelt nicht. Die Frucht der Gerechtigkeit wird in Frieden für die gesät, die Frieden schaffen.“ Lassen wir uns von Gott überzeugen, damit uns der zunehmende Strom der Unvernunft nicht mit sich reißt. □

Flut in Schlesien: Deutsche Minderheit unterstützt Opfer

Hilfe für die Betroffenen

Viele Ortschaften in Oberschlesien und Niederschlesien sind derzeit von der Flut betroffen. Die deutsche Minderheit hat bereits eine Geldsammelaktion gestartet. Auch einzelne DFKs in der Woiwodschaft Oppeln bereiten Hilfe vor.

Die schwierigste Situation herrscht derzeit in Glatz, wo die Deutsche Sozial-Kulturelle Gesellschaft ihren Sitz hat. „Viele unserer Mitglieder und Bedürftigen sind betroffen. Wir telefonieren den ganzen Tag und hoffen, morgen die Stadt zu erreichen. Wir werden beim DFK-Büro, das zum Glück nicht betroffen ist, einen Hilfsraum mit Getränken einrichten, um von dort weitere Hilfe zu organisieren. Ich bitte inständig um Spenden auf unser Konto Schlesienhilfe DE 02 4945 0120 1112 5511 79“, berichtete am Sonntag Horst Ulbrich, Chef der Glatzer Deutschen.

Erste Hilfe aus Deutschland erreichte gestern den überfluteten Hirschberg. Vom Deutschen Roten Kreuz Sachsen wurden Betten, Decken und Hygienartikel nach Hirschberg gebracht.

Der DFK Deschowitz ist auch schon dabei, erste Hilfe für die Einwohner der überfluteten Gebiete zu organisieren. Die DFK-Chefin, Brygida Labisz, informiert, dass im DFK-Sitz verschiedene Artikel gesammelt werden. „Wir sammeln Decken, Kerzen, Toilettenpapier, Handtücher, Hygieneartikel, Trinkwasser, Taschenlampen und Medikamente sowie Lebensmittel mit einem längeren Verfallsdatum“, berichtet die DFK-Chefin.

Quelle: Schlesische Selbstverwalter

Die Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien startete eine Geldsammelaktion.

ern. Aktuelle Nachrichten bezüglich der Hilfe für die Opfer des Hochwassers gibt es auf den Facebook-Profilen der Schlesischen Selbstverwalter und der „Deutsche Minderheit in Oppeln“.

Powódź na Śląsku: Mniejszość Niemiecka wspiera ofiary – Pomoc dla poszkodowanych

Wiele miejscowości na Górnym i Dolnym Śląsku jest obecnie dotkniętych powodzią. Mniejszość Niemiecka rozpoczęła już kampanię zbierania funduszy. Poszczególne koła DFK w województwie opolskim również przygotowują pomoc.

Najtrudniejsza sytuacja panuje obecnie w Kłodzku, gdzie swoją siedzibę ma Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców. – Wielu naszych członków i ludzi w potrzebie jest dotkniętych i jesteśmy pod telefonem przez cały dzień, mając nadzieję, że jutro dotrzemy do miasta. W biurze DFK, które na szczęście nie uciepiał, zorganizujemy pokój pomocy z napojami, aby stamtąd zorganizować dalszą pomoc.

Szczerze proszę o datki na nasze konto Schlesienhilfe DE 02 4945 0120 1112 5511 79 – poinformował w niedzielę Horst Ulbrich, szef Niemców z Kłodzka.

Pierwsza pomoc z Niemiec dotarła do zalanej Jeleniej Góry wczoraj. Łózka, koce i artykuły higieniczne zostały przywiezione do Jeleniej Góry z Niemieckiego Czerwonego Krzyża w Saksonii.

Koło DFK w Zdzeszowicach jest już w trakcie organizowania wstępnej pomocy dla mieszkańców zalanych terenów. Jego przewodnicząca, Brygida Labisz, informuje nas, że w siedzibie DFK gromadzone są różne artykuły. – Zbieramy koce, świece, papier toaletowy, ręczniki, artykuły higieniczne, wodę pitną, latarki i lekarstwa, a także żywność z długą datą ważności – informuje szefowa DFK.

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim również uruchomiło zbiórkę pieniędzy. Pieniądze można wpłacać na stronie <https://zrzutka.pl/mm4k>. Śląscy Samorządowcy koordynują pomoc w poszczególnych gminach. Powstało kilka punktów zbiórki: w bibliotece Centrum Kultury i Rekreacji w Leśnicy, w urzędzie miejskim w Ujeździe, w urzędzie powiatowym w Strzelcach Opolskich oraz we wszystkich klubach wiejskich w gminie Chrzastowice. Obecnie zbierane są następujące artykuły: woda pitna, sucha żywność, żywność w puszkach, środki higieny i środki czystości. Zbiórka potrwa co najmniej do 20 września. Najświeższe informacje o pomocy dla powodzian można znaleźć na facebookowym profilu Śląskich Samorządowców oraz na stronie „Mniejszość Niemiecka w Opolu”.

Oppelner Nachrichten

Nasze skarby: Izba Muzealna „Farska Stodoła” w Biedrzychowicach i jej kustoszka Róża Zgorzelska zapraszają 25 września na konferencję pt. „Nasze skarby” prezentującą zbiory muzealne Izby. W programie również prelekcje Julity Cwikły, Izabeli Jasińskiej i Kingi Markowskiej. Początek o godz. 17.00.

Ausstellung: Bis zum 19. Oktober kann man in der Kleinen Galerie der Öffentlichen Woiwodschaftsbibliothek in Oppeln die Ausstellung „Michael Ende – Leben und Werk in Texten und Bildern” besichtigen. Die Ausstellung entstand durch die Stiftung Internationale Jugendbibliothek in München und das Goethe-Institut in Krakau.

Oppelner Nachrichten

war eine Zeitung, die von 1895 bis 1935 im Oppelner Land erschien.

Zbiórka dla powodzian

Zbiórkę na rzecz poszkodowanych przez powódź uruchomił również Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce. Wpłaty można przekazywać na konto:

ING Bank Śląski S.A.
IBAN:
PL27 1050 1504 1000 0025 0591 2234
BIC (SWIFT) INGBPLPW

Z dopiskiem: POWÓDŹ/FLUT 2024

Antidotum stellt sich vor

Turawa: Sprachcamp für Jugendliche

Sommerferien auf Deutsch

Vom 12. bis 21. August fand im Schulungszentrum „Strażak” in Turawa das alljährliche Sprachcamp Turawa statt, organisiert vom BJDM (Bund der Jugend der Deutschen Minderheit). An der Veranstaltung nahmen dreißig junge Menschen im Alter von 14 bis 17 Jahren aus verschiedenen Regionen Polens teil.

Das Hauptziel des Camps war es, die Sprachkenntnisse zu vertiefen und die interkulturellen Kompetenzen zu fördern – das alles natürlich auf Deutsch.

Die Workshops wurden von Lehramtsstudenten aus Deutschland geleitet, die vielfältige thematische Aktivitäten vorbereitet hatten – von ökologischen Themen über deutsche Traditionen bis hin zu aktuellen Modetrends und Starts der deutschen Musikszene. Das Programm des Camps war voller spannender und fesselnder Aktivitäten, die nicht nur die Sprachfähigkeiten der Teilnehmer förderten, sondern auch ihr Wissen über die deutsche Kultur bereicherten. Die Teilnehmer hatten außerdem die Möglichkeit, an zwei Ausflügen teilzunehmen. Der erste führte nach Oppeln. Dort besuchten die Jugendlichen das Dokumentations- und Ausstellungszentrum der Deutschen in Polen (DAZ) und den BJDM. Sie führten eine Stadtrallye durch und beteiligten sich an einer Bibliotheksstunde in der Deutsch-Polnischen Joseph von Eichendorff-Zentralbibliothek. Das zweite Ausflugsziel war Colonnowska, wo eine Kanutour auf der Malapane begann, die den Teilnehmern unvergessliche Erlebnisse bescherte.

Während des Camps hatte die Jugend auch die Ehre, Herrn Frohs vom Bundesministerium des Innern und für

Hauptziel des Camps war die Vertiefung der Deutschkenntnisse.
Foto: Antidotum

Die Workshops wurden von Lehramtsstudenten aus Deutschland, die vielfältige thematische Aktivitäten vorbereitet hatten, geleitet.

Das Sprachcamp Turawa 2024 hat erneut bewiesen, dass das Erlernen der deutschen Sprache nicht nur effektiv, sondern auch inspirierend und voller unvergesslicher Erlebnisse sein kann.

Turawa: Obóz językowy dla młodzieży – Wakacje po niemiecku

W dniach 12–21 sierpnia w ośrodku szkoleniowym „Strażak” w Turawie odbył się coroczny obóz językowy Sprachcamp Turawa, zorganizowany przez BJDM (Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej). W wydarzeniu wzięło udział trzydziestoro młodych ludzi w wieku 14–17 lat, pochodzących z różnych regionów Polski.

Głównym celem obozu było pogłębianie znajomości języka i rozwijanie kompetencji kulturowych. Wszystko odbyło się w języku niemieckim.

Warsztaty prowadzone były przez studentów niemieckiego Lehramtu (studia nauczycielskie), którzy przygotowali różnorodne zajęcia tematyczne – od ekologii przez niemieckie tradycje aż po aktualne trendy modowe i sylwetki artystów sceny muzycznej. Program obozu był

Fröhlicher Abschluss des erfolgreichen Camps.
Foto: Antidotum

pełen ciekawych i angażujących zajęć, które nie tylko rozwijały umiejętności językowe, ale także wzbogacały wiedzę uczestników na temat niemieckiej kultury. Uczestnicy mieli również okazję wziąć udział w dwóch wycieczkach. Pierwsza z nich odbyła się w Opolu. Tam młodzież odwiedziła Centrum Dokumentacyjno-Wystawiennicze Niemców w Polsce (DAZ), BJDM, a także wzięła udział w Stadtrallye i lekcji bibliotecnej w Centralnej Bibliotece Eichendorffa. Drugim celem wycieczki było Kolonowskie – tam rozpoczął się spływ kajakowy po Małej Panwi, który dostarczył uczestnikom niezapomnianych wrażeń.

W trakcie obozu młodzież miała także zaszczyt gościć pana Christophera Frohsa z Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny Niemiec, któ-

ry wyraził swoje uznanie dla inicjatywy i podkreślił jej znaczenie w budowaniu porozumienia międzykulturowego oraz umacnianiu więzi pomiędzy Polską a Niemcami.

Obóz został podsumowany 20 sierpnia podczas uroczystej gali zwieńczającej, na której młodzież, podzielona na trzy grupy, zaprezentowała efekty swojej 10-dniowej pracy. Wydarzenie to stanowiło nie tylko doskonałą okazję do zaprezentowania zdobytych umiejętności językowych i kreatywnych, ale także było pięknym zwieńczeniem intensywnego i pełnego wrażeń obozu.

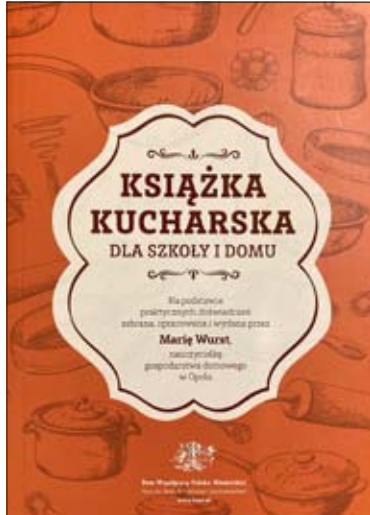
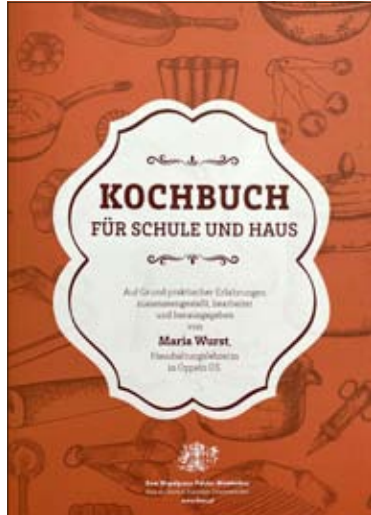
Obóz „Sprachcamp Turawa 2024” po raz kolejny udowodnił, że nauka języka niemieckiego może być nie tylko efektywna, ale również inspirująca i pełna niezapomnianych przeżyć. *Fd*

Tipps einer oberschlesischen Hausfrau

August und September sind bekanntlich die beste Zeit, um die eigene Speisekammer für den Winter aufzustocken. Das wussten schon unsere Großmütter und Urgroßmütter. Wie und vor allem womit sie einen perfekten Vorrat für die langen Wintermonate vorbereitet haben, das verrät uns „Das Kochbuch für Schule und Haus“ von Maria Wurst, einer Haushaltslehrerin aus Oppeln, aus dem wir in kommenden Wochen Tipps und Rezepte abdrucken werden. Die Neuauflage des Bestsellers aus dem Jahr 1911 kann man bei Hausbooks.pl, dem Buchladen des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit, erwerben.

W górnośląskiej spiżarni: Wiadomo, że sierpień i wrzesień to najlepszy czas na zaopatrzenie spiżarni na zimę. Wiedziały o tym już nasze babcie i prababce. „Książka kucharska dla szkoły i domu” („Das Kochbuch für Schule und Haus”) Marii Wurst, nauczycielki gospodarstwa domowego z Opola, opowiada o tym, jak i przede wszystkim czego używały do przygotowania idealnych zapasów na długie zimowe miesiące, a porady i przepisy z niej będziemy drukować w najbliższych tygodniach. Nowe wydanie bestsellera z 1911 r. można nabyć w Hausbooks.pl, księgarni Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Wunderbare Erfrischung an heißen Tagen: Limonade.

Foto: Laura Meiling

viel zum Trinkwasser dazu. Es schmeckt sehr angenehm und erfrischend. Den ersten Extrakt hebt man zur weiteren Verwendung auf.

GOTOWANIE Z OCTEM I CUKREM

Sok malinowy do gotowania. Świeże maliny zalać wrzątkiem, tak by woda je przykryła. Następnie zgnieść je tłuczkiem i odstawić na 24 godziny. Przecedzić przez chustę, dodać tyle cukru, ile waży sok, zagotować, usunąć pianę i przelać do butelek.

Sok porzeczkowy lub malinowy na zimno. 3 kg owoców zalać 1 l wody, w którym rozpuszczono 80 g kwasu z kamienia winnego. Odstawić na 24 godziny. Następnie zgnieść owoce, przecedzić i zważyć sok. Do 1 l soku dodać z 1 kg cukru. Ubijać przez godzinę trzepaczką do piany. Odstawić na 24 godziny. Starannie zdjąć pianę i klarownym sokiem napełnić butelki, dokładnie je zakorkować i przechowywać w chłodzie.

Lemoniada z pomarańczy. Z 9–10 średniej wielkości pomarańczy odkroić delikatnie żółte skórki i włożyć je do butelki. Skórki można zbierać przez 6–8 dni. Zalać je ½ l 94-procentowego spirytusu i odstawić na słońce na 14–20 dni. Po tym czasie powstały ekstrakt przelać do innej butelki. Następnie zagotować 3 l wody z 2 kg cukru, zebrać pianę, przelać płyn do porcelanowej wazy i rozpuścić w nim 40 g skrzystalizowanego kwasu cytrynowego. Po ostudzeniu dodać 5–6 łyżek ekstraktu, dobrze wymieszać i przelać do czystych butelek z zamknięciem patentowym. Można dolać dowolną ilość wody pitnej. Pierwszy ekstrakt należy zachować do dalszego użycia.

EINKOCHEN IN ESSIG UND ZUCKER

Himbeersaft zu kochen. Die frischen Himbeeren werden mit kochendem Wasser begossen, so daß sie knapp bedeckt sind. Dann werden sie mit der Reibebeule

zerdrückt und müssen 24 Stunden stehen. Alsdann gießt man die Masse durch ein Tuch, nimmt soviel Zucker, als der Saft schwer ist, kocht beides zusammen

auf, schäumt aus und füllt den Saft in Flaschen.

Johannisbeer- oder Himbeersaft auf kaltem Wege. Auf 3 kg Beeren gießt man 1 l Wasser, in welchem 80 g Weinsäure aufgelöst wurden und läßt sie 24 Stunden stehen. Dann werden die Beeren gepreßt und der gewonnene Saft gemessen. 1 l Saft wird mit 1 g Zucker vermischt und mit dem Schneebesen 1 Stunde geschlagen. Jetzt läßt man den Saft wieder 24 Stunden stehen. Dann wird der oben gebildete Schaum sorgsam abgenommen, der klare Saft in Flaschen gefüllt, gut verkorkt und kühl aufbewahrt.

Apfelsinen-Limonade. Man schneidet von 9 bis 10 mittelgroßen Apfelsinen die

gelbe Schale recht fein ab und gibt sie in eine Flasche. Man kann die Schalen nach und nach ungefähr 6 bis 8 Tage sammeln. Auf diese Schalen gießt man ½ l 94% Spiritus und läßt die Flasche mit den Schalen und dem Spiritus 14 bis 20 Tage lang in der Sonne stehen. Nach dieser Zeit gießt man den Spiritus in eine andere Flasche ab und erhält dadurch den ersten Extrakt. Nun kocht man 3 l Wasser mit 2 kg Zucker, schäumt ihn gut aus, gießt die Flüssigkeit in eine Porzellanterine und löst 40 g kristallisierte Zitronensäure darin auf. Ist dies erkaltet, so gibt man von dem ersten Extrakt 5 bis 6 Eßlöffel hinein, rührt gut untereinander und füllt die Flüssigkeit in saubere Flaschen mit Patentverschluß. Man gießt davon beliebig

Werbung / Reklama

Zielona Góra: Zaproszenie na wycieczkę Podróż w przeszłość

Po pałacu i parku oprowadza uczestników projektu przewodnik, który opowiada ich długą i burzliwą historię i zabiera wszystkich we wspaniałą podróż w czasie. Foto: Fundacja Pałac Bojadla

„Pałac Bojadła – niemiecka historia w jednej z najstarszych miejscowości nad środkową Odrą”. Pod takim hasłem Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej w Zielonej Górze zaprasza 5 października do wzięcia udziału w wyprawie do Bojadła.

– Realizacja projektu wiąże się z zamiarem poznania lokalnej historii w miejscu, gdzie graniczyły ze sobą trzy dawne prowincje pruskie: Śląsk, Brandenburgia i Poznań.

W ramach projektu członkowie mniejszości odwiedzą jedną z najwspanialszych barokowych rezydencji nad środkową Odrą w miejscowości Bojadła, której historia sięga 1234 r. – mówi Małgorzata Rusinowicz z TSKMN. Od XVII w. Bojadła należały do rodziny Kottwitz i to właśnie ta rodzina stworzyła kompleks składający się z pałacem, parku, dwóch wartowni i dwóch bocznych

budynków. Pałac, którego rozkwit przypadł na drugą połowę XVIII w., przeżył renesans po przejęciu go przez barona Reinharda von Scheffer-Boyadel.

Po pałacu i parku oprowadza uczestników projektu przewodnik, który opowiada ich długą i burzliwą historię i zabiera wszystkich we wspaniałą podróż w czasie. Kuchnia zabytkowego pałacu w Bojadłach specjalizuje się w przygotowywaniu pakietów obiadowych dla klientów indywidualnych, a także większych grup, dlatego po zwiedzaniu wszyscy uczestnicy projektu będą mogli podzielić się wrażeniami podczas smacznego posiłku. Wyjazd organizowany jest w ramach projektu „Ożywienie Domów Spotkań” za pośrednictwem Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce i finansowany jest ze środków Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny Republiki Federalnej Niemiec. Zgłoszenia przyjmuje Małgorzata Rusinowicz pod numerem telefonu: 507 108 325.

mru

**KREISKONZERTE
DER DEUTSCHEN
MINDERHEIT 2024**

**KONCERTY
POWIATOWE
MNIJSZOŚCI
NIEMIECKIEJ 2024**

AUFTRETENDE / WYSTĘPUJĄCY:

**16:00 OTWARCIE KONCERTU
POWIATOWEGO MNIJSZOŚCI
NIEMIECKIEJ 2024**

**16:10 ZESPÓŁ ŚPIEWACZY
FREUNDSCHAFT**

17:00 MAŻORETKI RYTM IV CISEK

17:15 GMINNA ORKIESTRA DĘTA CISEK

17:30 JULIA CHROBOK

29.09.2024 16:00

**MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK
DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ
3 MAJA, 47-143 UJAZD**

MEHR INFOS / WIĘCEJ INFORMACJI:
WWW.SKGD.PL

**STAR DES ABENDS /
GWIAZDA WIECZORU**

**KLAUS
MARKUS**

16:30

**MODERATION / MODERACJA:
DOMINIKA BASSEK**

ORGANISATOR / ORGANIZATOR:

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim

PARTNER / PARTNERZY:

Miejsko-Gminny Ośrodek Działalności Kulturalnej w Ujeździe

Gmina Ujeździe

FINANZIERUNG / FINANSOWANIE:

Urząd Miasta i Gminy Ujeździe

Urząd Gminy Ujeździe

Urząd Gminy Ujeździe

MEDIENPATRONAT / PATRONAT MEDIALNY:

OPOWIECIE.INFO

24OPOL.PL

RADIO PANK

DDA

TYGODNIK Ziemi Opolskiej

TYGODNIK PRAKTYCZNY

Informacja dla rodziców

**Język niemiecki jako język mniejszości
w przedszkolach i szkołach****DODATKOWA NAUKA JĘZYKA NIEMIECKIEGO
JAKO JĘZYKA MNIEJSZOŚCI****Wniosek**

... rodziców jest podstawowym warunkiem organizacji lekcji języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w przedszkolu lub szkole.
... należy złożyć do dyrektora placówki w momencie zapisu dziecka do przedszkola lub szkoły lub
... należy złożyć **do 20 września** danego roku szkolnego.
... zobowiązuje dyrekcję przedszkola lub szkoły do zorganizowania lekcji języka mniejszości.
... mogą złożyć również rodzice dzieci, które już uczęszczają do przedszkola lub szkoły.
... należy złożyć w formie pisemnej (link do formularza można znaleźć na supereule.pl)

Organizacja w szkole

- minimalna liczba wniosków: 3
- 3 lekcje tygodniowo
- jest przedmiotem obowiązkowym i ocena ... jest wpisywana na świadectwach
... jest liczona do średniej ocen
... warunkuje promocję do następnej klasy i ukończenie szkoły
- przedmiot dodatkowy „Historia i kultura niemieckiej mniejszości narodowej” w V i VI klasie jest obowiązkowy i ocena ... jest wpisywana na świadectwach
... jest liczona do średniej ocen
... nie wpływa na promocję i ukończenie szkoły
- szkoła może oferować lekcje geografii kraju pochodzenia

Organizacja w przedszkolu

- minimalna liczba wniosków: 3
- 6 „zajęć przedszkolnych” tygodniowo
- czas trwania jednej jednostki „zajęć przedszkolnych” wynosi:
około 30 min. dla dzieci 5-6-letnich
około 15 min. dla dzieci 3-4-letnich

Więcej informacji
w STREFIE PRAWNEJ
na stronie

SUPEREULE.PL

Porady: Alkohol w miejscu pracy z punktu widzenia prawa

Jak rozmawiać z pracownikiem?

Rozmowa na temat spożywania alkoholu jest nieprzyjemna dla obu stron. Jeśli jednak od pracownika regularnie czuć alkohol, nie wolno tego ignorować. Wymaga tego obowiązek opieki pracodawcy. Jak i kiedy najlepiej przeprowadzić takie rozmowy i jaki powinien być ich wynik? Oto wskazówki.

Od jednego z pracowników często czuć rano alkohol. Jest to pracownik doceniany przez współpracowników, klientów, a także szefa. Wydajność pracy i punktualność pracownika są nienagane – ale trzeba jakoś rozwiązać ten problem. Jest to nieprzyjemna sytuacja dla szefa, jednak musi stawić jej czoła, ponieważ pracodawca ma obowiązek dbać o pracownika, a także o bezpieczeństwo pracy. Nawet jeśli istnieje najmniejsze podejrzenie, pracodawca musi zdecydować, czy pracownik może wejść na rusztowanie, czy też musi pozostać na dole i wykonywać inne czynności, aby nie zaszkodzić sobie ani swoim kolegom.

Dokładna dokumentacja incydentów z wyprzedzeniem

Szef powinien dążyć do dialogu tak szybko jak to możliwe, jeśli już kilkakrotnie zaobserwował sytuację, w której pracownik przychodził do pracy po spożyciu alkoholu. W przeciwnym razie istnieje ryzyko, że sprawa zostanie przemilczana lub że spożycie alkoholu będzie nadal rosło. Ponadto w pewnym momencie wśród współpracowników mogą się pojawić rozmowy na temat pracownika, co może zakłócić spokój w pracy. Szef powinien szczególnie dokładnie dokumentować wszystko przez okres ok. czterech tygodni, np. w które dni tygodnia od pracownika było czuć zapach alkoholu. Czy było to zawsze w poniedziałki, czyli bezpośrednio po weekendzie, czy w ciągu tygodnia oraz czy były jakieś sytuacje (np. urodziny), które mogłyby to wyjaśnić? Jeśli

Szef może wprowadzić zakaz spożywania alkoholu w swojej firmie, ale w razie wątpliwości musi być w stanie wyjaśnić, dlaczego abstynencja jest niezbędna do wypełnienia obowiązku pracy lub zapewnienia bezpieczeństwa.

Umiarkowane spożycie alkoholu w pracy jest dozwolone, ale upijanie się już nie.

problem jest szczególnie dotkliwy, tj. występuje praktycznie codziennie, okres obserwacji można skrócić do dwóch tygodni. Jednakże dana osoba może się wtedy usprawiedliwić i powiedzieć, że przeżywa obecnie kryzys rodzinny.

Dialog musi się odbywać na równym poziomie

Gdy wszystko zostanie udokumentowane przez wystarczająco długi czas, nadchodzi czas na rozmowę z danym pracownikiem. Kluczowe jest, aby rozmowa była dobrze przygotowana i odbyła się na odpowiednim poziomie. Ważne, aby nikt nie był zaskoczony. Takie spotkanie musi być zapowiadane z wyprzedzeniem, a pracownik powinien wiedzieć, o co chodzi. Rozmowa nie powinna się odbywać w biegu w przypadkowym miejscu, ale powinna być zaplanowana i w cichym pomieszczeniu. Dobrym czasem na to jest np. godzina przed końcem dnia pracy lub wcześniej

rano, ale nie tuż przed weekendem. W rozmowie szef powinien wskazać swoje spostrzeżenia i dać do zrozumienia, że jest zaniepokojony. Powinien również zaoferować pomoc, ale także wskazać na konsekwencje, które grożą pracownikowi, jeśli nie zmieni nawyków. Powinien jasno powiedzieć, że oczekuje zmiany zachowania, i zaplanować kolejne spotkanie.

Zadawanie otwartych pytań

Podczas prowadzenia rozmowy istotne jest, aby nie zadawać zamkniętych pytań. Chodzi o to, aby dana osoba mogła swobodnie opisać swój pogląd na sprawy. Odpowiedzi „tak” lub „nie” do niczego nie prowadzą. Ważne jest, aby wsłuchać się w słowa poszkodowanego pracownika i pozwolić mu opisać swoje obawy i potrzeby. Możliwość wyrzucenia z siebie frustracji jest często pomocna dla poszkodowanych. Należy się również jasno odnieść do problemu. Można użyć np. sformułowań typu: „Zauważyłem kilka razy, że czuć od ciebie alkohol i odnotowałem to. Mówię o tym, ponieważ bardzo się o ciebie martwię. Cenię cię jako bardzo lojalnego pracownika, a koledzy również cię lubią i nie chcemy cię stracić. Czy zechciałbyś mi powiedzieć, co się teraz z tobą dzieje? Czy jest coś, co mogę dla ciebie

zrobić?” Z drugiej strony powinno się unikać osobistych ataków, dobrych rad lub anegdot o tym, jak tobie lub innym udało się nie pić w nadmiarze. Szef nie powinien też stawiać diagnozy. Zamiast tego może wymienić punkty kontaktowe, do których pracownik może się zwrócić. Ważne jest, aby dokładnie udokumentować rozmowę – poczynione ustalenia i kolejne spotkanie powinny zostać zapisane. Może się zdarzyć, że podczas rozmowy na temat problemu z danym pracownikiem szef spotka się z postawą obronną. W takim przypadku należy jednak pozostać przy swoim zdaniu, umówić się na kolejne spotkanie, a także wskazać możliwe konsekwencje w przypadku braku zmiany zachowania w określonym terminie.

Spotkanie uzupełniające po dwóch lub trzech tygodniach

Podczas spotkania uzupełniającego – ok. dwóch do trzech tygodni później – konsekwencje te powinny zostać wyraźnie omówione, jeśli do tego czasu nie nastąpiła zmiana. Skutki mogą mieć również charakter prawny, mimo że uzależnienie od alkoholu jest chorobą. Chodzi jednak o kontynuację niezakłóconej relacji w pracy. Przed podjęciem kroków prawnych szef powinien jednak zdecydowanie zasięgnąć porady prawnej. Natychmiastową konsekwencją może być również zmiana miejsca pracy, tak aby dana osoba nie wykonywała już żadnych czynności, podczas których mogłaby zagrozić sobie lub swoim współpracownikom z powodu spożycia alkoholu. W każdym przypadku ważne jest, aby podczas dyskusji nie skupiać się na stronie prawnej, ale na stronie osobistej. Wynika to z faktu, że chodzi przede wszystkim o obowiązek opieki pracodawcy – wobec danego współpracownika, ale także wobec innych pracowników w firmie.

Alkohol w miejscu pracy: ogólny zakaz tylko w wyjątkowych przypadkach

Spożywanie alkoholu w miejscu pracy nie jest ogólnie zabronione w Niemczech.

Przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy (niem. Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung – DGUV) stwierdzają jedynie, że spożywanie alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających nie może wprowadzać pracownika w stan, który może zagrażać jemu samemu lub innym osobom. Oznacza to, że umiarkowane spożycie alkoholu w pracy jest dozwolone, ale upijanie się już nie. I to ostatnie oczywiście obejmuje również spożywanie alkoholu w sferze prywatnej. Pracownicy muszą również dostosować swoje prywatne zachowanie tak, aby było zgodne z rozporządzeniem. Na przykład nie przychodząc do pracy pod wpływem alkoholu. Jednak niektóre grupy zawodowe podlegają ścisłemu zakazowi spożywania alkoholu. Na przykład zawodowi kierowcy ciężarówek lub wózków widłowych nie mogą pić alkoholu w pracy. Każda osoba obsługująca maszynę lub prowadząca dźwig również musi być trzeźwa. Zasadniczo szef może również skorzystać ze swojego prawa do wydawania poleceń i wprowadzić ogólny zakaz spożywania alkoholu w swojej firmie. W razie wątpliwości musi jednak być w stanie wyjaśnić, dlaczego abstynencja jest absolutnie niezbędna do wypełnienia obowiązku pracy lub zapewnienia bezpieczeństwa w miejscu pracy. Z prawnego punktu widzenia interesy muszą być ważone względem siebie: interes pracodawcy w niezakłóconym i wolnym od ryzyka zarządzaniu przedsiębiorstwem przeciwko ogólnej swobodzie działania pracownika, która obejmuje również uprawnienie do spożywania alkoholu z umiarem. Tam, gdzie istnieje rada zakładowa lub rada pracownicza, ogólny zakaz wymaga również ich zgody.

Rubryka jest tworzona przez Krzysztofa Świerca oraz firmę Smuda Consulting.

Zachęcamy również do odwiedzenia strony www.intertax24.com oraz www.smuda-consulting.com.

Zapytaj prawnika!

Skorzystaj z fachowej pomocy prawnej

Wakacje od ZUS-u: Od 1 listopada 2024 r. przedsiębiorcy będą mogli składać wnioski o zwolnienie ze składek ZUS za wybrany miesiąc.

Przedsiębiorca będzie mógł wystąpić z wnioskiem i uzyskać zwolnienie z opłacenia składek na własne obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe i wypadkowe, własne dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy. W czasie wakacji składkowych przedsiębiorca będzie musiał opłacić składkę zdrowotną.

Zwolnienie jest możliwe pod warunkiem, zgodnie z którym płatnik składek prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą:

- w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku miał zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż dziesięciu ubezpieczonych,
- w ostatnich dwóch latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku nie osiągnął przychodu z działalności lub w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku osiągnął roczny przychód z działalności nieprzekraczający równowartości w złotych 2 mln euro,
- jako ubezpieczony w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku oraz w okresie od początku roku kalendarzowego złożenia wniosku do dnia złożenia tego wnio-

sku nie wykonywał pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku kalendarzowym rozpoczęcia działalności lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej,

– w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku jako ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wskazówka: Równowartość w złotych 2 mln euro przelicza się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP w ostatnim dniu roboczym roku kalendarzowego poprzedzającego rok złożenia wniosku. **Ważne:** Przedsiębiorcy mogą raz w roku za wybrany miesiąc skorzystać z ulgi, niezależnie od formy rozliczania podatku dochodowego (PIT, ryczałt, karta podatkowa). Wakacje składkowe dotyczą tylko składek samego przedsiębiorcy, nie może on uzyskać zwolnienia ze składek, które opłaca za pracowników, współpracowników i zleceniobiorców.

Co obejmuje zwolnienie

Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru, która obo-

Łukasz i Jarosław Kuczyński

Foto: Lucas Netter

Jeśli chcemy uzyskać wakacje składkowe za grudzień 2024 r., wniosek należy złożyć w listopadzie 2024 r.

wiązuje przedsiębiorcę. Składki za miesiąc, na który przedsiębiorca uzyska zwolnienie, zostaną opłacone z budżetu państwa. Oznacza to, że wliczają się one do przyszłej emerytury lub renty, przedsiębiorca będzie miał uprawnienia do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, w miesiącu, za który przedsiębiorca uzyska zwolnienie może prowadzić działal-

ność gospodarczą, nie musi jej zawieszać. **Wskazówka:** Zwolnienie z opłacania składek to rodzaj ulgi stanowiącej pomoc de minimis, dlatego we wniosku przedsiębiorca będzie musiał podać informacje na temat innych form pomocy publicznej, z których dotychczas skorzystał.

Jak można złożyć wniosek?

Ulga dotyczy przedsiębiorców wpisanych do rejestru CEIDG. Przedsiębiorca lub jego pełnomocnik będzie mógł złożyć wniosek elektronicznie na Platformie Usług Elektronicznych PUE/eZUS – wyłącznie z konta płatnika. Od 1 listopada 2024 r. zostanie udostępniony wniosek RWS (wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek za wskazany miesiąc). Wniosek trzeba będzie

złożyć miesiąc przed wybranym miesiącem zwolnienia ze składek. W 2024 r. przedsiębiorcy mogą skorzystać z wakacji składkowych tylko za grudzień.

Uwaga: Jeśli chcemy uzyskać wakacje składkowe za grudzień 2024 r., wniosek należy złożyć w listopadzie 2024 r.

Ważne: O zwolnienie z opłacania składek mogą się ubiegać również wspólnicy spółek cywilnych.

Wnioski będą rozpatrywane automatycznie, informacje w sprawie będą udostępniane na koncie płatnika na PUE/eZUS z dodatkowym powiadomieniem, że na PUE/eZUS jest nowa wiadomość, na e-mail lub numer telefonu, który przedsiębiorca podał na swoim koncie PUE/eZUS. Od decyzji o odmowie przyznania zwolnienia będzie można się odwołać w ciągu miesiąca od dnia, w którym zostanie doręczona. Po tym terminie decyzja stanie się prawomocna.

Łukasz Kuczyński / Krzysztof Świerc

**Kancelaria
Radcy Prawnego
Łukasz Kuczyński**

ul. M. Konopnickiej 6, piętro III
45-004 Opole
www.kuczynski.legal
lukasz@kuczynski.legal
jaroslaw@kuczynski.legal
tel. 505983977, 505983976

Hallo Wirtschaft!

Witaj gospodarko!

Die Bedeutung der Wirtschaft ist immens und nimmt stetig zu! Denn sie ist zu einem Hebel für die Verbesserung der Lebensqualität der Bevölkerung geworden, zu einem Garanten für die Befriedigung materieller und geistiger Bedürfnisse. Sie verdient daher eine besondere Behandlung.

Znaczenie gospodarki w rozwoju regionów i państw jest olbrzymie i systematycznie rośnie! Dzieje się tak dlatego, że stała się ona dźwignią w podnoszeniu jakości życia ludności, gwarantem zaspokajania potrzeb materialnych i duchowych. Dlatego zasługuje na szczególne traktowanie.

Partnerem strony jest

smuda consulting®

Obsługa firm w Niemczech

- Lohnabrechnung
- Buchhaltung
- Betreuung

www.smuda-consulting.com

Wirtschaft: Die deutsche Presse kommentiert die Krise des Volkswagen-Konzerns

Das toxische Dreieck

Volkswagen-Werk in Wolfsburg (Niedersachsen).

Foto: Vanellus Foto / Wikipedia

Ohne rasche Abhilfe ist die Schließung von Automobil- und Zulieferbetrieben nicht auszuschließen, hat Europas größter Autokonzern Volkswagen angekündigt. Auch Beschäftigungsgarantien will das Unternehmen aufkündigen! Diese Tatsache wird in der deutschen Presse lebhaft kommentiert und die Zukunft des Wolfsburger Unternehmens wird dabei als nicht gerade rosig betrachtet.

Das „Handelsblatt“ analysiert: Schlechte Nachrichten für die Beschäftigten der deutschen Autokonzerne stehen an. Die Probleme sind vielfältig: Die Energie- und Arbeitskosten in der Bundesrepublik sind hoch und der Absatz von Elektroautos läuft nicht nach Plan. Vor allem ein Problem wird für die deutsche Autoindustrie nun immer ernster: China. Zwar war die Invasion chinesischer Autobauer auf den europäischen Markt bisher nur mäßig erfolgreich, doch die Erschütterungen in China selbst sind epochal. Bisher haben Volkswagen und andere in Fernost Geld verdient, um damit teure Fabriken in der Bundesrepublik zu unterhalten, doch diese Ära geht nun zu Ende. Wenn Volkswagen die Beschäftigungsgarantien abschafft und die Fabriken schließt, wird das ein echter Umbruch für die deutsche Autoindustrie sein. Jetzt ist es für andere Unternehmensleitungen leichter, harte Maßnahmen durchzusetzen, indem sie Volkswagen als Beispiel anführen. Was sich jetzt abzeichnet, wird in die Geschichte eingehen. Aber höchstwahrscheinlich nicht im positiven Sinne.“

Die „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ betont: „Die Ankündigung von Volkswagen, Entlassungen oder gar die Schließung ganzer Werke in der Bundesrepublik Deutschland zu erwägen, sollte als Weckruf verstanden werden, wie schlecht es dem Unternehmen derzeit geht. Das Management in Wolfsburg hat diese Botschaft nicht ohne tiefere Gründe ausgesandt. Sie ändert aber nichts an der Tatsache, dass die Lage des größten europäischen Automobilherstellers

immer prekärer wird. Seine Gewinne reichen einfach nicht aus, um den Wandel hin zu elektrischen und digitalen Fahrzeugen erfolgreich zu vollziehen. Die allgemeine Schwäche des teuren Investitionsstandortes Deutschland, der zeitlich schwer vorhersehbare Weg zur Elektromobilität und die zunehmenden Risiken in China bilden ein toxisches Dreieck für den Konzern.“

Der „Kölner Stadt-Anzeiger“ warnt: „Die Konfrontationsstrategie des Konzernchefs Oliver Blume ist riskant. Sie führt zu internen Verwerfungen und es ist wirklich bitter, dass die Mitarbeiter nun ausbaden müssen, was das Management verbockt hat. Volkswagen stehen harte Zeiten bevor. Aber noch gefährlicher wäre es, wenn Oliver Blume alles so weiterlaufen ließe wie bisher. Auch wenn es sich in Wolfsburg niemand vorstellen kann, ein Bedeutungsverlust des größten deutschen Autobauers ist nicht nur möglich, sondern wahrscheinlich. Zumindest, wenn Oliver Blume jetzt nicht einen entscheidenden Kurswechsel hinbekommt. Auch Gewerkschaften und Betriebsräte werden versuchen, hier ihren Senf dazuzutun. Politiker und Inhaber der Firma sollten auf der Hut sein.“

Die „Stuttgarter Zeitung“ schreibt: „Die weltweite Nachfrage sinkt in unsicheren Zeiten, die Produktion im Inland wird zurückgefahren und die Energie- und Arbeitskosten steigen. Zugleich entwickelt sich die Elektromobilität nicht schnell genug. Die Autoindustrie ist hier nicht unschuldig. Bislang hat sie die Vorteile von Elektroautos in Bezug auf Emissionen, Lärm, Energieeffizienz und Klimabelastung nur zögerlich pro-

pagiert. Sie war der Ansicht, dass der Verkauf von Autos mit Verbrennungsmotoren, die nach wie vor mehr Gewinn abwerfen, nicht künstlich gehemmt werden sollte. Aber auch die Politik trägt in unrühmlicher Weise dazu bei, die Popularität dieser neuen Technologie zu bremsen. Die aktuelle Regierungskoalition in der Bundesrepublik Deutschland hat die bestehenden Subventionen über Nacht abgeschafft und die Opposition spielt sich als Verteidiger des Verbrennungsmotors und des freien Marktes auf. Als ob es eine bessere Alternative zum Klimaschutz gäbe und als ob es die Kunden und nicht die Gesetzgeber waren, die einst die Einführung des Abgaskatalysators durchgesetzt haben.“

Gospodarka: Niemiecka prasa komentuje kryzys w koncernie Volkswagena – Toksyczny trójkąt

Bez szybkich działań zaradczych nie można wykluczyć, że fabryki samochodów i komponentów będą zamykane – ogłosił największy koncern samochodowy w Europie – Volkswagen. Firma zamierza też wypowiedzieć gwarancje zatrudnienia! Fakt ten żywo komentuje niemiecka prasa i raczej przyszłości firmy z Wolfsburga nie widzi na różowo.

„Handelsblatt“ analizuje: „Volkswagen nie jest tu wyjątkiem... Złe wieści dla pracowników niemieckich firm motoryzacyjnych będą nadchodzić. Problemy są wielorakie: koszty energii i pracy w Republice Federalnej Niemiec są wysokie, a sprzedaż elektrycznych samochodów nie idzie zgodnie z planem. Zwłaszcza jeden problem staje się obecnie coraz poważniejszy dla niemieckiego przemysłu samochodowego – Chiny. Chociaż inwazja chińskich producentów samochodów na rynek europejski była jak dotąd umiarkowanie skuteczna, wstrząsy w samych Chinach są epokowe. Do tej pory Volkswagen i inni zarabiali na Dalekim Wschodzie pieniądze, dzięki którym mogli utrzymywać drogie fabry-

FAZ: „Die Ankündigung von Volkswagen, Entlassungen oder gar die Schließung ganzer Werke in der Bundesrepublik Deutschland zu erwägen, sollte als Weckruf verstanden werden, wie schlecht es dem Unternehmen derzeit geht.“

ki w Republice Federalnej Niemiec, ale teraz ta era dobiega końca. Jeśli Volkswagen znieśnie gwarancje zatrudnienia i zamknie fabryki, będzie to prawdziwym przełomem dla niemieckiego przemysłu samochodowego. Innym zarządom łatwiej jest teraz przeforsować trudne środki, powołując się na przykład Volkswagena. To, co zaczyna się teraz dziać, przejdzie do historii. Ale najprawdopodobniej nie w pozytywnym sensie.“

„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ zaznacza: „Zapowiedź Volkswagena, że rozważa zwolnienia pracowników, a nawet zamknięcie całych zakładów w Republice Federalnej Niemiec, należy traktować jako sygnał alarmowy, jak źle firma sobie w tej chwili radzi. Jej kierownictwo w Wolfsburgu nie wysłało tej wiadomości bez głębszych powodów. Nie zmienia to jednak faktu, że sytuacja największego europejskiego producenta samochodów staje się coraz bardziej niepokojąca. Jego zyski są po prostu niewystarczające, aby skutecznie przeprowadzić transformację w kierunku pojazdów elektrycznych i cyfrowych. Ogólna słabość Niemiec, jako drogiego miejsca lokalizacji inwestycji, trudna do przewidzenia pod względem cza-

su ścieżka do elektromobilności oraz wzrastające ryzyko w Chinach tworzą toksyczny trójkąt dla tego koncernu“.

„Kölner Stadt-Anzeiger“ ostrzega: „Konfrontacyjna strategia szefa koncernu Olivera Blume jest ryzykowna. Prowadzi do wewnętrznych wstrząsów i naprawę gorzkie jest to, że pracownicy muszą teraz płacić za to, co sknocił zarząd. Volkswagena czekają ciężkie czasy. Ale byłoby jeszcze bardziej niebezpiecznie, gdyby Oliver Blume pozwolił na kontynuowanie wszystkiego tak, jak do tej pory. Nawet jeśli w Wolfsburgu nikt sobie tego nie wyobraża, spadek znaczenia największego niemieckiego producenta samochodów jest nie tylko możliwy, ale wręcz prawdopodobny. Przynajmniej jeśli Oliver Blume nie zdobędzie się teraz na zdecydowaną zmianę kursu. Związki zawodowe i rady zakładowe też będą próbowały wtrącić tu swoje trzy grosze. Politycy i właściciele firmy powinni mieć się na baczności“.

Według „Stuttgarter Zeitung“: „Globalny popyt spada w niepewnych czasach, w kraju ograniczana jest produkcja, a koszty energii i pracy rosną. Jednocześnie elektromobilność nie rozwija się wystarczająco szybko. Przemysł samochodowy nie jest tu bez winy. Do tej pory wyraźnie niechętnie propagował zalety samochodów elektrycznych pod względem emisji, hałasu, efektywności energetycznej i ich wpływu na klimat. Uważał, że sprzedaż aut z silnikami spalinowymi, która nadal daje większy zysk, nie powinna być sztucznie hamowana. Ale politycy również wnoszą niechlubny wkład w spowolnienie wzrostu popularności tej nowej technologii. Obecna koalicja rządowa w Republice Federalnej Niemiec z dnia na dzień zniosła dotychczasowe dotacje, a opozycja występuje w roli obrońcy silnika spalinowego i wolnego rynku. Tak jakby była jakaś lepsza alternatywa dla ochrony klimatu i jakby to klienci, a nie ustawodawca, przeforsowali swego czasu wprowadzenie katalizatorów spalin“.

K. Ś.

1. Bundesliga: 3. Spieltag

Nur noch Bayern mit voller Punkteausbeute

Die ersten Punktverluste in der laufenden Saison musste der aktuelle Tabellenführer 1. FC Heidenheim einstecken. Die Baden-Württemberger hatten nach zwei Siegen diesmal die Überlegenheit des Rivalen anzuerkennen und unterlagen der heimischen Borussia in Dortmund mit 2:4. Die Gäste hinterließen jedoch einen guten Eindruck und legten die Messlatte für die Mannschaft von Nouri Sahin hoch.

Die Gastgeber gingen von der ersten Minute an in die Offensive und erzielten in der 12. Minute den ersten Treffer durch Malen und fünf Minuten später durch Adeyemi das 2:0. Zu diesem Zeitpunkt dachte man, dass das Spiel bereits entschieden sei und die Mannschaft von Frank Schmidt in Gefahr sei, vernichtend geschlagen zu werden. Doch die Gäste hatten nichts zu verlieren und griffen an, was sie in der 39. Minute mit einem Kopfballtor von Pieringer in einen Gegentreffer ummünzten. Doch noch vor der Pause brachte der BVB den Ball zum dritten Mal im Netz des 1. FCH unter, und zwar in der 41. Minute, und erneut war Adeyemi zur Stelle.

Can besiegelt den Triumph

Nach dem Seitenwechsel gingen die Gäste in die Offensive und bekamen in der 74. Minute nach einem Foul an Kaufmann einen Elfmeter zugesprochen, den Breunig in ein Tor verwandelte. Damit lag Dortmund nur noch 3:2 in Führung und eine sehr nervöse letzte Viertelstunde des Spiels stand bevor. Es zeigte sich jedoch, dass den Spielern des 1. FC Heidenheim bei der Aufholjagd die Kräfte ausgingen. Die Abschlussphase gehörte dann bereits den Gastgebern, die in der 90+3. Minute mit einem vierten Tor, das Can per Elfmeter erzielte, ihren Triumph besiegelten. Damit bleibt die Borussia im laufenden Wettbewerb ungeschlagen (2 Siege und ein Unentschieden) und holte gegen den 1. FCH den ersten Sieg überhaupt. Die zwei vorherigen Duelle zwischen den beiden Teams endeten unentschieden.

Ähnlich wie der 1. FC Heidenheim gab auch RB Leipzig mit einem torlosen Unentschieden im Heimspiel gegen den 1. FC Union Berlin seine ersten Punkte in der laufenden Saison ab. Die Gastgeber waren die dominierende Mannschaft, die 68% des Spiels in Ballbesitz war und die meisten Torchancen herauspielte. Allerdings spielten sie sehr ineffektiv. Neben vielen vergebenen Chancen verschossen die Leipziger in der 74. Minute einen Elfmeter, als Opendas Schuss vom Berliner Torwart Rönnow abgewehrt wurde. Es muss aber auch hinzugefügt werden, dass die Gäste nicht nur verteidigten. Sie bedrohten das heimische Tor mehrmals sehr ernsthaft, aber der sächsische Torhüter Gulacsi war seinerseits glänzend aufgelegt. Anzumerken ist, dass der 1. FC Union auch im dritten Ligaspiel in Folge nicht gegen die „Bullen“ gewinnen konnte und seit 3 Spielen keinen Treffer mehr gegen die Leipziger erzielt hat.

Meister wieder siegreich

Der deutsche Meister Bayer 04 Leverkusen ist in die Erfolgsspur zurückgekehrt. Die Werksmannschaft hatte mit ihrer 2:3-Heimniederlage am Spieltag zuvor gegen RB Leipzig ihre erste Liga-Niederlage seit 35 Begegnungen hinnehmen müssen und es wurde befürchtet, dass das Team von Xabi Alonso das Selbstvertrauen verlieren könnte. Die Praxis hat gezeigt, dass dies nicht der Fall war. An vergangenen Spieltag schlug Bayer 04 die gefährliche TSG 1899 Hoffenheim in Sinsheim souverän mit 4:1! Die Gäste dominierten das Spiel von Beginn an und gingen bereits in der 12. Minute durch ein Tor von Terrier in Führung. In der 30. Minute stand es

Harry Kane erzielte 3 der 6 Tore, die Bayern München in Kiel dem Gastgeber Holstein applizierte.

Foto: www.bild.de

Bayern München ist die einzige Mannschaft in der 1. Bundesliga, die nach drei Spieltagen der laufenden Saison die volle Punkteausbeute hat.

dank eines Treffers von Boniface bereits 2:0 und von da wurden die Gäste langsamer. Diese Tatsache nutzten die Gastgeber 7 Minuten später aus, als Berisha den Anschlusstreffer für „Hoffe“ erzielte. Das Gegentor hatte eine motivierende Wirkung auf die Gäste. Sie begannen wieder, ihren Fußball zu spielen, was in der zweiten Halbzeit zu weiteren Toren führte. In der 72. Minute erhöhte Wirtz per Strafstoß nach einem Foul an Grimaldo auf 3:1 und 180 Sekunden später stellte Boniface den Endstand von 4:1 für Leverkusen her, das damit sein viertes Spiel in Folge in der 1. Bundesliga gegen die TSG 1899 gewann. Zuletzt gewann Hoffenheim (3:0) am 20. August 2022 gegen Bayer 04.

Der deutsche Vizemeister VfB Stuttgart ist mit einem 3:1-Sieg in Mönchengladbach gegen die dortige Borussia aufgewacht und hat damit den ersten Saisonsieg eingefahren. Die Schwaben spielten von Beginn an offensiv und aggressiv, was in der 21. Minute zum ersten Tor führte, als Undav den Ball im Netz versenkte. Sechs Minuten später stand es bereits 1:1, als Plea mit einem präzisen Kopfball glänzte, und die Gastgeber wollten nun nachlegen und weitere Tore erzielen. Doch der VfB ergriff schnell die Initiative und bestätigte mit zwei Toren seine überlegene Spielkultur in der zweiten Halbzeit. Beide Treffer wurden von Demirovic erzielt, der erste in der 58. Minute und der zweite drei Minuten später, womit das Ergebnis des Wettkampfs feststand. Damit gewannen die Neckarstädter 3 der letzten 4 Ligaspiele gegen Borussia M'gladbach.

Zu stark für Kiel

Holstein Kiel musste im dritten Spiel der laufenden Saison die dritte Niederlage einstecken. Am vergangenen Spieltag unterlag der Newcomer dem FC Bayern München zuhause mit 1:6. Die Bayern übernahmen vom Anpfiff weg die Initiative und gingen bereits in der ersten Spielminute durch Musiala und in der 7. Minute durch Kane mit 2:0 in Führung. Zu diesem Zeitpunkt glaubten nur die größten Optimisten vor Ort, dass Holstein das Spiel noch drehen könnte. Dies geschah jedoch nicht, obwohl die Münchner nicht um jeden Preis weitere Tore erzielen wollten. Dennoch erzielten sie welche. In der 13. Minute köpfte der Kieler Mittelfeldspieler Remberg den Ball nach einem Pass von Musiala ins eigene Netz und es stand 0:3. In der 25. Minute hätte es 4:0 stehen können, doch Gnabrys Schuss landete am Pfosten. Aber in der 43. Minute erhöhten

die Bayern dank Kane auf 4:0 und damit war die erste Halbzeit beendet. Nach dem Seitenwechsel änderte sich das Bild des Spiels nicht, die Gäste griffen weiter an, waren aber nicht mehr so effektiv wie vor der Pause. Dennoch schaffte Olise in der 65. Minute noch das 5. Tor für den FCB. Von diesem Moment an wurden die Gäste deutlich langsamer, da das Spiel ja bereits so gut wie gelaufen war. Dies wurde in der 82. Minute von den Platzherren ausgenutzt, und zwar von Gigovic, der mit einem Kopfballtor für Holstein traf, und 4 Minuten später wurden die Bayern von der Latte gerettet! Das letzte Wort in diesem Spiel gehörte jedoch den Gästen, genauer gesagt Kane, der in der 90+1. Minute mit einem verwandelten Elfmeter (nach einem Foul an ihm) den Endstand von 6:1 für die Bayern herstellte, die damit als einziges Team der 1. Bundesliga in dieser Saison die volle Punkteausbeute auf ihrem Konto haben.

1. Bundesliga: 3. seria spotkań – Już tylko Bayern z kompletem

Pierwsze punkty w bieżącym sezonie stracił dotychczasowy lider tabeli 1. FC Heidenheim. Team z Badenii i Wirtembergii po dwóch wygranych tym razem musiało uznać wyższość rywala, ulegając w Dortmundzie miejscowej Borussia 2-4. Goście pozostawili jednak po sobie dobre wrażenie, zawieszając ekipie Nuriiego Şahina poprzeczkę wysoko.

Gospodarze od pierwszych minut spotkania przystąpili do ataku, który w 12. min przyniósł im pierwszą bramkę autorstwa Malena, a 5 minut później Adeyemi podwyższył na 2-0. W tym momencie sądzono, że mecz jest rozstrzygnięty, a ekipie Franka Schmidta grozi pogrom. Tymczasem przyjezdni, nie mając nic do stracenia, ruszyli do natarcia, które w 39. min przekuli w kontraktowego gola, którego strzałem głową zdobył Pieringer. Jednak jeszcze przed przerwą BVB po raz trzeci umieściło piłkę w siatce 1. FCH, konkretnie w 41. min, i ponownie sztuki tej dokonał Adeyemi.

Can przypieczętował

Po zmianie stron przyjezdni ruszyli do natarcia i w 74. min wywalczyli rzut karny za faul na Kaufmannie, który na gola zamienił Breunig i... Dortmund wygrywał już tylko 3-2, i czekał go bardzo nerwowy ostatni kwadrans gry. Okazało się jednak, że piłkarze 1. FC Heidenheim w pogoni za wynikiem stracili sporo sił i końcówka spotkania należała już do gospodarzy, którzy w 90+3. min przypieczętowali swoją wygraną czwartą bramką, którą z rzutu karnego zdobył Can. Borussia pozostaje zatem niepokonana w obecnych rozgrywkach (dwie wygrane i remis), odnosząc przy tym pierwsze w swojej historii zwycięstwo z 1.FCH. Dwie wcześniejsze potyczki pomiędzy tymi zespołami zakończyły się remisami.

Podobnie jak 1. FC Heidenheim pierwsze punkty w bieżącym sezonie stracił też RB Leipzig, który bezbram-

Borussia Dortmunds Stürmer Karim Adeyemi ließ seine Hochform aufblitzen. Mit zwei Toren gegen den 1. FC Heidenheim führte er sein Team zum Sieg und empfahl sich für die deutsche Nationalmannschaft.

kowo zremisował u siebie z 1. FC Union Berlin. Stroną przeważającą byli gospodarze, którzy w posiadaniu piłki byli przez 68% gry, a przy tym stworzyli więcej okazji do zdobycia bramek. Grali jednak bardzo nieskutecznie. Oprócz wielu zmarnowanych okazji ekipa z Leipzig w 74. Min nie wykorzystwała rzutu karnego, bo uderzenie Opendy obronił gołkiper berlińczyków Rönnow. Należy dodać, że goście nie tylko się bronili. Kilka razy bardzo poważnie zagrozili miejscowej bramce, ale znakomicie dysponowany był z kolei bramkarz Saksończyków Gulacsi. Dodajmy, że 1. FC Union nie pokonał „Byków” w trzecim ligowym meczu z rzędu i od trzech spotkań nie potrafił teamowi z Leipzig strzelić gola.

Mistrz znów zwyciężył

Na zwycięską ścieżkę powrócił mistrz Niemiec – Bayer 04 Leverkusen. „Aptekarze” po przegranej u siebie 2-3 w poprzedniej kolejce z RB Leipzig ponieśli pierwszą ligową porażkę od 35 spotkań i sądzono, że team Xabiego Alonso może stracić wiarę we własne siły. Praktyka pokazała, że tak się nie stało. W minionej serii Bayer 04 w wielkim stylu rozbił w Sinsheim groźne TSG 1899 Hoffenheim 4-1! Przyjezdni od początku spotkania dominowali, co po raz pierwszy podpisali w 12. min golem, którego zdobył Terrier. W 30. min było już 2-0 za sprawą trafienia Boniface'a i od tego momentu przyjezdni zwolnili. Fakt ten gospodarze wykorzystali 7 minut później, kiedy Berisha zdobył kontaktowego gola dla „Hoffe”. Bramka ta podziałała na gości motywująco. Znów zaczęli grać swój futbol, co w drugiej połowie zaowocowało kolejnymi trafieniami. W 72. min Wirtz z rzutu karnego za faul na Grimaldo podwyższył na 3-1, a 180 sekund później Boniface ustalił wynik pojedynku na 4-1 dla Leverkusen, które wygrało w 1. Bundeslidze z TSG 1899 czwarty mecz z rzędu. Ostatni raz Hoffenheim było górą (3-0) w potyczce z Bayerem 04 20 sierpnia 2022 r.

Obudził się wicemistrz Niemiec – VfB Stuttgart, który zwyciężył w Mönchengladbach z tamtejszą Borussia 3-1 i zapisał na swoim koncie pierwszą wygraną w bieżącym sezonie. Duma Szwabii od początku grała ofensywnie i agresywnie, co pierwszy efekt bramkowy przyniosło w 21. min, kiedy futbolówkę w siatce miejscowych umieścił Undav. 6 minut później był już remis 1-1, gdy celnym strzałem głową popisał się Plea, a gospodarze chcieli pójść za ciosem i zdobyć kolejne bramki. Szybko jednak inicjatywę przejęło VfB, które w drugiej odsłonie swoją wyższą kulturę gry potwierdziło zdobyciem dwóch bramek. Obie zdobył Demirović, pierwszą w 58. min, a drugą 3 minuty później, ustalając wynik zawodów. Tym samym team znad Neckaru wygrał trzy z czterech ostatnich meczów z Borussia M'gladbach o ligowe punkty.

Za mocni na Kiel

Trzeciej porażki w trzecim meczu bieżącego sezonu doznał Holstein Kiel. W minionej serii beniaminek rozgrywek

uległ u siebie Bayernowi München 1-6. Bawarczycy od pierwszego gwizdka arbitra przejęli inicjatywę i już w 1. min gry objęli prowadzenie, a gola w swoim CV zapisał Musiala, natomiast w 7. min do siatki kielonczyków trafił Kane i było już 2-0. W tym momencie tylko najwięksi optymiści po stronie miejscowych wierzyli, że Holstein jest jeszcze w stanie odwrócić losy spotkania. Tak się jednak nie stało, pomimo że monachijczycy nie dążyli za wszelką cenę do zdobywania kolejnych bramek. A jednak je zdobywali. W 13. min, po zagranii Musialy, pomocnik Kiel Remberg skierował futbolówkę do siatki własnej bramki i było 0-3. W 25. min mogło być 4-0, ale po strzale Gnabry'ego piłka zatrzymała się na słupku miejscowej bramki... W 43. min Bayern za sprawą Kane'a jednak podwyższył na 4-0 i tak zakończyła się pierwsza połowa. Po zmianie stron obraz gry nie uległ zmianie, goście nadal atakowali, ale nie byli już tak skuteczni jak do przerwy. Mimo to w 65. min Olise zdobył 5. gola dla FCB i od tego momentu goście wyraźnie zwolnili, uznając, że mecz jest rozstrzygnięty. Fakt ten w 82. min wykorzystali miejscowi, a konkretnie Gigović, który strzałem głową zdobył bramkę dla Holstein, a 4 minuty później Bawarczyków uratowała poprzeczka! Jednak ostatnie słowa w tym spotkaniu należało do gości, dokładnie do Kane'a, który w 90+1. min strzałem z rzutu karnego (za faul na nim) ustalił wynik zawodów na 6-1 dla Bayernu – jedyne zespołu w 1. Bundeslidze, który w bieżącym sezonie ma na swoim koncie komplet punktów.

Krzysztof Świerc

Spieldaten

Dokumentacja kolejki

- Dortmund – Heidenheim 4-2 (3-1)
- Leipzig – Berlin 0-0
- Hoffenheim – Leverkusen 1-4 (1-2)
- Freiburg – Bochum 2-1 (0-1)
- Wolfsburg – Frankfurt 1-2 (0-1)
- M'gladbach – Stuttgart 1-3 (1-1)
- Kiel – München 1-6 (0-4)
- Augsburg – St. Pauli 3-1 (0-0)
- Mainz 05 – Bremen 1-2 (1-1)

Tabelle

Tabela

1. München3911-3
2. Dortmund376-2
3. Leipzig374-2
4. Heidenheim368-4
5. Leverkusen369-6
6. Frankfurt365-4
7. Freiburg365-4
8. Bremen354-3
9. Berlin352-1
10. Stuttgart347-7
11. Augsburg345-7
12. Wolfsburg335-5
13. M'gladbach335-6
14. Hoffenheim335-9
15. Mainz325-6
16. Bochum301-5
17. St. Pauli301-6
18. Kiel303-11

Formel1: Neuer Spitzenreiter in der Konstrukteurswertung

Emotionen ohne Ende

Vor dem Rennen auf den Straßen von Baku war der am häufigsten wiederholte Satz der, dass die Ereignisse den Verlauf des Rennens verändern würden. Kaum jemand dürfte aber trotzdem damit gerechnet haben, dass das wichtigste Ereignis in den letzten Runden stattfinden würde. Ein Ereignis, das in der Konstrukteurswertung eine echte Umwälzung bewirkte. Ein Coup, der die Regentschaft von Red Bull beenden könnte.

Zak Brown und Andrea Stella, die Besitzer von McLaren, haben ein Dilemma, von dem andere F1-Teamchefs nur träumen können. Sie haben zwei Fahrer, die in der Lage sind, in jedem Rennen um den Sieg zu kämpfen. Ein Dilemma, das zu einem Problem werden könnte. Es schien, als würde sich die Situation etwas entspannen, und Lando Norris setzte sich im Rennen um die „Eins“ an die Spitze. In Aserbajdschan machte der Brite im Qualifying jedoch einen Fehler und schied bereits in Q1 aus, was Oscar Piastri ausnutzte und das Rennen in beeindruckender Manier gewann.

Das Problem des Reichtums

Der junge Australier hat in den letzten Wochen beeindruckt. Vor einer Woche überholte er auf imponierende Weise Lando Norris, aber damals sagten alle, dass er dies nur tat, weil er einen Teamkollegen überholte. Jetzt in Baku, auf einer schwierigeren Strecke, hat er es wieder geschafft, und diesmal hat er Charles Leclerc überholt. „Nach dem Boxenstopp sah ich eine halbe Chance und wusste, dass ich es versuchen musste. Ich hatte das Gefühl, dass es nicht funktionieren würde, hinter Charles zu bleiben und darauf zu warten, dass er wegen der Degradation müde wird. Wenn ich es nicht versucht hätte, hätte es wahrscheinlich keine zweite Chance gegeben“, beschrieb Oscar Piastri sein Manöver.

Das ist nicht der einzige Pluspunkt an diesem Wochenende. Er hat im Qualifying einen großartigen Job gemacht und vor allem hat er sich, sobald er vorne war, hervorragend verteidigt und seine Reifen geschont. „Die Führung zu übernehmen waren, sagen wir mal, etwa 40% der Arbeit, aber ich wusste, dass die anderen 60% darin bestehen würden, sie zu behalten. Ich wusste, dass ich meine Reifen genug verbraucht hatte, um in Führung zu kommen, und ich wusste, welche Auswirkungen das auf meinen ersten Stint hatte. Ich hoffte einfach, dass die saubere Luft es mir ermöglichen würde, vorne zu bleiben“, so sagte er es im Ziel.

Aber hat dies die Position seines Teamkollegen in der Teamhierarchie geschwächt? Nicht unbedingt, denn trotz eines katastrophalen Qualifyings fuhr Lando Norris ein erstaunliches Rennen. Er kämpfte sich von Platz 15 auf Platz 4 vor und leistete obendrein eine Menge Arbeit für seinen Teamkollegen. „Perez war bereits dabei, den ‚Undercut‘ zu realisieren, und ohne die Hilfe von Lando hätte er sich vor Oscar wiedergefunden. Dann hätte das Rennen auch ganz anders verlaufen können. Der Sieg von Oscar gehört also zu 50% Lando, was zeigt, dass wir als ein Team fahren“, kommentierte Andrea Stella das Rennen seiner Schützlinge.

Unabhängig davon, wie die McLaren-Fahrerwertung ausfällt, ist das Team, das nach zehn Jahren Pause wieder die Führung in der Konstrukteurswertung übernommen hat, in dieser Saison der Favorit. Werden sie es schaffen, den Titel bei den Fahrern zu gewinnen? Das wird schwierig, ist aber auch nicht unmöglich. Und die nächste Saison könnte ... noch besser für McLaren werden.

Oscar Piastri in Aktion

Foto: Steffen Proßdorf

Oscar Piastri gewann den Wettkampf in beeindruckender Manier.

Ein entscheidender Fehler

„Meiner Meinung nach ist Carlos zu schnell losgerast, um sich im Strom hinter Charles wiederzufinden. Es waren die falsche Zeit und der falsche Ort. Das Ergebnis war ein harter Schlag. Mir fehlen die Worte, das ist eine Katastrophe für die Meisterschaft. Für uns beide ist es eine Katastrophe, wenn so viel auf dem Spiel steht“, diese Worte von Sergio Perez beschreiben perfekt, was ganz am Ende des Rennens geschah. Der Mexikaner, der sich mehrere Runden lang an den Ferrari von hinten „heranmachte“, entschloss sich zu einem entscheidenden Angriff. Er verkalkulierte sich leicht, musste bremsen und Carlos Sainz nutzte dies aus. Der Spanier überholte das Red-Bull-Auto. Auf der Geraden waren die beiden gleichauf und Sergio Perez war dabei wohl einen Tick schneller. Leider verursachte ein kleines Ausweichmanöver eine Rad-an-Rad-Kollision und einen Unfall, der an den Banden endete und das Rennen für beide Teams beendete.

Es war ein Fehler, der den Mexikaner und sein Team teuer zu stehen kommen könnte, und dabei lief es bis dahin wirklich gut. Zum ersten Mal in dieser Saison stand das Auto mit der Nummer 11 in der Startaufstellung höher als das von Max Verstappen. Zudem zeigte er im Rennen eine brillante Leistung und hätte ohne die bereits erwähnte McLaren-Blockade zumindest um einen Podiumsplatz kämpfen können. Dennoch kann man schwerlich die ganze Schuld für den Rückschlag auf den Unfall mit Carlos Sainz schieben. Am wichtigsten ist, dass Sergio Perez Charles Leclerc viel früher hätte überholen können. Er hatte zumindest einige Gelegenheiten, das DRS und den Streckenvorteil auszunutzen. Zweitens hätte er das Gleiche früher mit Lando Norris tun und die Pläne von McLaren durchkreuzen können.

Leider hatten diese Fehler und der fatale Schnitzer am Ende schwerwiegende Folgen. Selbst unter der Annahme eines erfolgreichen Angriffs des Mexikaners hätte Red Bull die Führung in der Konstrukteurswertung verloren, wäre aber nur ein paar Zähler im Rückstand. Jetzt sind es 20 Punkte und es fällt schwer, an eine erfolgreiche Aufholjagd zu glauben. Für den Fahrer selbst ist es eine verpasste Chance, seine Wertung zu verbessern, und es sieht so aus, als könnte es das Ende seines F1-Abenteuers sein. Schlimmer noch, für das Team ist es nicht der einzige Fehler an diesem Wochenende. „Ich denke, wir haben für die Änderungen, die wir vor dem Qualifying vorgenommen haben, teuer bezahlt. Das Auto war dadurch wirklich schwierig zu fahren und es hüpfte viel herum. In den Kurven haben die Räder einfach vom Boden abgehoben.

Wenn man keinen Kontakt zum Asphalt hat, wird es wirklich schwierig“, sagte Max Verstappen nach dem Rennen. Ist Red Bull in der Lage, sich wieder aufzurappeln?

Lassen Sie uns jedoch mit einer positiven Nachricht enden, denn auch dieses Rennen brachte hervorragende Neuigkeiten. Franco Colapinto holte in seinem zweiten Karriererennen Punkte und das gesamte Williams-Team sammelte 10 Punkte (4 mehr als zuvor in allen Rennen). Olivier Bearmann, der anstelle des gesperrten Kevin Magnussen einen Haas fuhr, holte ebenfalls einen Punkt. Der Brite ist damit der erste Fahrer in der Geschichte, der in einer Saison bei seinen ersten Starts für zwei verschiedene Teams in die Punkte fuhr.

Formel 1: Nowy lider konstruktorów – Emocje bez końca

Przed wyścigiem po ulicach Baku najczęściej powtarzaniem zdaniem było to o wydarzeniach, które zmieniają przebieg wyścigu. Chyba jednak nikt się nie spodziewał, że najważniejsze będzie miało miejsce na ostatnich krótkach. Do tego takie, które spowoduje prawdziwy przewrót w klasyfikacji konstruktorów. Przewrót mogący zakończyć panowanie Red Bulla.

Zak Brown i Andrea Stella, włodarze McLarena, mają kłopot, o jakim mogą marzyć inni szefowie zespołów F1. Mają dwóch kierowców będących w stanie walczyć o zwycięstwo w każdym wyścigu. To kłopot, który może stać się problemem. Wydawało się, że sytuacja odrobinę się klaruje i Lando Norris wychodzi na czoło wyścigu o „jedynekę”. Tymczasem w Azerbejdżanie Brytyjczyk popełnił błąd w kwalifikacjach, odpadając już w Q1, a wykorzystał to Oscar Piastri, wygrywając zmagania w imponującym stylu.

Kłopot bogactwa

Młody Australijczyk imponuje w ostatnich tygodniach. Przed tygodniem efektywnie wyprzedził Lando Norrisa, ale wówczas wszyscy stwierdzili, że zrobił tak tylko, bo wyprzedzał kolegę z zespołu. Teraz w Baku, na trudniejszym torze, zrobił to ponownie i tym razem wyprzedził Charles’a Leclerca. – Dostrzegłem pół szansy po pit stopie i wiedziałem, że muszę spróbować to zrobić. Poczułem, że próba utrzymania się za plecami Charles’a i wyczekiwanie, aż zacznie męczyć się z powodu

degradacji, nie ma szans powodzenia. Gdybym wtedy nie spróbował, to pewnie nie byłoby drugiej szansy – tak opisywał ten manewr sam Oscar Piastri.

To nie jedyny jego plus tego weekendu. Świetnie spisał się w kwalifikacjach, a co najważniejsze – po wyjściu na prowadzenie bronił się znakomicie i oszczędzał opony. – Zdobycie prowadzenia było – powiedzmy – wykonaniem jakichś 40% zadania, ale wiedziałem, że utrzymanie go będzie pozostałymi 60%. Wiedziałem, że zużyłem opony dość mocno, by znaleźć się na czele, i wiedziałem, jaki wpływ miało to na mój pierwszy stint. Miałem po prostu nadzieję, że czyste powietrze pozwoli mi utrzymać się z przodu – tak mówił już na mecie.

Czy to jednak osłabiło pozycję jego kolegi w zespołowej hierarchii? Niekoniecznie, bo pomimo fatalnych kwalifikacji Lando Norris miał niesamowity wyścig. Z 15. miejsca awansował na 4. Do tego wykonał bardzo dużo pracy dla swojego kolegi. – Pérez był już w trakcie realizowania „podcięcia” i bez pomocy Lando znalazłby się przed Oscarem. Wtedy wyścig mógłby potoczyć się zupełnie inaczej. 50% zwycięstwa Oscara należy zatem do Lando, co pokazuje, że ścigamy się jako jeden team – komentował wyścig swoich podopiecznych Andrea Stella.

Niezależnie od tego, jak skończy się „klasyfikowanie” kierowców w McLarenie, to ekipa, która po 10 latach przerwy awansowała na pozycję lidera konstruktorów, jest faworytem tego sezonu. Czy uda się wygrać tytuł wśród kierowców? Będzie o to trudno, ale też nie jest to niemożliwe. A kolejny sezon może być dla McLarena... jeszcze lepszy.

Decydujący błąd

– W mojej opinii Carlos zbyt szybko odbił, aby znaleźć się w strudze za Charles’em. To był zły czas i złe miejsce. Poskutkowało to mocnym uderze-

niem. Brak mi słów, to katastrofa dla mistrzostw. Dla nas obu to katastrofa, gdy tak dużo było na wyciągnięcie ręki – te słowa Sergia Péreza opisują doskonale to, co stało się na samej końcówce wyścigu. Meksykanin, który przez kilka okrążeń „zabierał się” za bolid Ferrari, zdecydował się na decydujący atak. Nieco przestrzelił, musiał wyhamować, a to wykorzystał Carlos Sainz. Hiszpan wyprzedził bolid Red Bulla. Na prostej oba się zrównały i chyba ciut szybszy był ten Sergia Péreza. Niestety drobny ruch spowodował zderzenie kołami i wypadek, który skończył się na bandach i zakończył wyścig dla obu ekip.

To był błąd, który może bardzo słono kosztować Meksykanina i jego zespół, a było naprawdę dobrze. Po raz pierwszy w sezonie bolid z numerem 11 stanął na starcie wyżej niż ten Maxa Verstappena. Do tego znakomicie radził sobie w wyścigu i gdyby nie wspomniana wyżej blokada McLarenów, to mógłby walczyć co najmniej o podium. Jednak trudno zważyć całą winę za niepowodzenie na wypadek z Carlosem Sainzem. Co najważniejsze, Sergio Pérez mógł wyprzedzić Charles’a Leclerca dużo wcześniej. Miał co najmniej kilka okazji, by wykorzystać DRS i przewagę na torze. Po drugie mógł to samo zrobić wcześniej z Lando Norrisem i zepsuć plany McLarena.

Niestety te błędy i ten fatalny na końcu mają poważne konsekwencje. Nawet zakładając udany atak Meksykanina, Red Bull straciłby prowadzenie w klasyfikacji konstruktorów, ale miałby kilka „oczek” straty. Teraz to już 20 punktów i trudno uwierzyć w jej odrobienie. Dla samego kierowcy to zmarnowanie szansy na poprawienie notowań i wydaje się, że może to być już koniec jego przygody w F1. Co gorsza dla zespołu, to nie jedyny błąd podczas tego weekendu. – Myślę, że słono zapłaciliśmy za zmiany, jakie wprowadziliśmy przed kwalifikacjami. Sprawilo to, że samochód stał się naprawdę trudny w prowadzeniu i mnóstwo podskakiwał. Koła po prostu odrywały się od ziemi na zakrętach. Gdy nie masz kontaktu z asfaltem, robi się naprawdę trudno – tak mówił Max Verstappen po wyścigu. Czy Red Bull jest w stanie się podnieść?

Zakończmy jednak pozytywnie, bo ten wyścig przyniósł także znakomite wieści. Franco Colapinto w swoim drugim wyścigu w karierze zdobył punkty, a cały team Williamsa uzbierał ich 10 (o 4 więcej niż wcześniej we wszystkich wyścigach). Punkt zdobył też Olivier Bearmann, który pojechał Haasem w zastępstwie zawieszonego Kevina Magnussena. Brytyjczyk został pierwszym kierowcą w historii, który w jednym sezonie zdobył punkty w pierwszych startach dla dwóch różnych zespołów.

Florian Wallenbroom

Top 5 des Großen Preises von Aserbajdschan

Pierwsza piątka Grand Prix Azerbejdżanu

Platz	Fahrer	Land	Kraj	Rennstall	Zeit/Rückstand
Msc.	Kierowca			Stajnia	Czas/strata
1.	Oscar Piastri	Australien	Australia	McLaren-Mercedes	1:32:58.007
2.	Charles Leclerc	Monaco	Monako	Ferrari	+10.910
3.	George Russell	Großbritannien	Wielka Brytania	Mercedes	+31.328
4.	Lando Norris	Großbritannien	Wielka Brytania	McLaren-Mercedes	+36.143
5.	Max Verstappen	Niederlande	Holandia	Red Bull Racing-Honda RBPT	+1:17.098

Top 5 der Fahrerwertung

Pierwsza piątka klasyfikacji kierowców

Platz	Fahrer	Land	Kraj	Rennstall	Punkte
Msc.	Kierowca			Stajnia	Punkty
1.	Max Verstappen	Niederlande	Holandia	Red Bull Racing-Honda RBPT	313
2.	Lando Norris	Großbritannien	Wielka Brytania	McLaren-Mercedes	254
3.	Charles Leclerc	Monaco	Monako	Ferrari	235
4.	Oscar Piastri	Australien	Australia	McLaren-Mercedes	222
5.	Carlos Sainz Jr.	Spanien	Hiszpania	Ferrari	184

Niniejszy materiał służy wyłącznie do czytania. Powielanie w jakikolwiek sposób zabronione.

Diese Materialien sind lediglich zum Lesen bereitgestellt. Jegliche Vervielfältigung ist strengstens untersagt.

Konkurs z Bundesliga

XXVII edycja

Znasz się na niemieckim futbolu, lubisz rywalizację i pragniesz się sprawdzić na tle najlepszych? Wystartuj w Konkursie z Bundesligą i zdobądź bardzo atrakcyjne nagrody ufundowane przez sponsora konkursu – firmę APN.

Przed nami znów niezwykle emocjonujące futbolowe miesiące – już 2 sierpnia startuje runda jesienna 2. Bundesligi, a dwa tygodnie później 1. Bundesligi. W związku z tym na łamach „Wochenblatt.pl” rozpoczynamy nasz tradycyjny Konkurs z Bundesligą – XXVII edycję, która potrwa do stycznia 2025 r.

Współorganizatorem i głównym sponsorem konkursu jest firma APN. Ufundowała ona trzy bardzo atrakcyjne nagrody, o których poinformujemy uczestników naszej zabawy w jednym z najbliższych wydań „Wochenblatt.pl”.

Regulamin

O kolejności miejsc grających decydować będzie łączna liczba punktów, które uczestnicy konkursu będą gromadzić do końca jego trwania. Co tydzień publikować będziemy na łamach

naszej gazety kupon z czterema pytaniami dotyczącymi Bundesligi, a także 2. Bundesligi. Regularnie też co tydzień w wydaniach „Wochenblatt.pl” i na naszej stronie internetowej prezentowana będzie aktualna klasyfikacja bieżącej rundy oraz klasyfikacja łączna z imionami, nazwiskami grających i miejscowościami ich zamieszkania. Nagrody wręczymy zwycięzcom na uroczystym zakończeniu konkursu pod koniec stycznia 2025 r. w redakcji „Wochen-

blatt.pl” lub w siedzibie firmy APN w Opolu.

Uwaga: Wszyscy czytelnicy naszej gazety e-paper mają możliwość wysyłania odpowiedzi za pomocą e-maila: r.urban@wochenblatt.pl. Należy jednak pamiętać, że za każdy zakupiony abonament przysługuje tylko jeden zestaw odpowiedzi.

Informacje dla grających:
www.wochenblatt.pl

Czołówka klasyfikacji siódmej rundy

1. Waldemar Jaskot	Tychy	33	10. Arkadiusz Bednarz	Wrocław	30
2. Tomasz Smolik	Częstochowa	33	11. Dariusz Kopczyński	Bielsko-Biała	30
3. Magdalena Szymczyszyn	Opole	33	12. Sebastian Parcej	Tarnowskie Góry	30
4. Roland Czernia	Mysłowice	31	13. Robert Podolak	Bieruń	3
5. Wolfgang Kowalski	Ruda Śl.	31	14. Jerzy Szygula	Rybnik	3
6. Andrzej Szumny	Opole	31	15. Tomasz Karaś	Kędzierzyn-Koźle	3
7. Jerzy Maurer	Nakło	30	16. Bożena Wandzik	Katowice	3
8. Rafał Kempa	Opole	30	17. Bohdan Skórzewski	Oleśnica	3
9. Janusz Kut	Bytom	30	18. Jan Kieloch	Katowice	3

Trafienie wygranej Bayernu München nie jest zwykle trudnym zadaniem i tak było również tym razem. Wielu uczestników naszego konkursu wytypowało zwycięstwo Bawarczyków w Kiel, ale nikt nie przewidział wyniku 6-1! Jeśli chodzi o pozostałe spotkania, tak dużego problemu nie było, a mimo to jeden z dotychczasowych liderów – Jan Kieloch – bardzo poważnie się potknął, nie trafiając wyniku meczu za 30 punktów. Jaki jest tego efekt? Spójrzcie na klasyfikację generalną.

Dziewiąta seria pytań konkursowych (9/1693, termin nadsyłania: 27.09.2024 r.)

1. Wytypuj dokładnie (z brawkami) wynik meczu 5. kolejki 1. Bundesligi Bayern München – Bayer 04 Leverkusen (APN).
2. Wytypuj dokładnie (z brawkami) wynik meczu 5. kolejki 1. Bundesligi VfL Wolfsburg – VfB Stuttgart.
3. Wytypuj dokładnie (z brawkami) wynik meczu 5. kolejki 1. Bundesligi 1. FSV Mainz 05 – 1. FC Heideheim.
4. Wytypuj dokładnie (z brawkami) wynik meczu 5. kolejki 1. Bundesligi Holstein Kiel – Eintracht Frankfurt.

Czołówka klasyfikacji po siedmiu rundach

1. Rafał Kempa	Opole	180	11. Tomasz Smolik	Częstochowa	101
2. Janusz Kut	Bytom	180	12. Sebastian Parcej	Tarnowskie Góry	100
3. Jan Kieloch	Katowice	156	13. Wolfgang Kowalski	Ruda Śl.	99
4. Grzegorz Załoga	Opole	135	14. Jerzy Szygula	Rybnik	95
5. Andrzej Szumny	Opole	131	15. Dariusz Kopczyński	Bielsko-Biała	93
6. Antoni Szymanek	Gliwice	127	16. Łukasz Malczewski	Zabrze	86
7. Arkadiusz Bednarz	Wrocław	123	17. Tomasz Sordoń	Jastrzębie-Zdrój	80
8. Waldemar Jaskot	Tychy	120	18. Tomasz Pietrzak	Mikołów	79
9. Jerzy Maurer	Nakło	112	19. Bożena Wandzik	Katowice	73
10. Roland Czernia	Mysłowice	103	20. Tomasz Rudnicki	Wrocław	72

W PRODUKCJI, LOGISTYCE ORAZ DLA FACHOWCÓW

Niemiecka umowa o pracę
Darmowe zakwaterowanie w Niemczech
Wysokie wynagrodzenie z należnymi dodatkami
Urlaubsgeld, Rentenversicherung
Transport do Niemiec

Informacje pod nr telefonu
+48 532 774 996 lub +49 491 9285 412

Kupon konkursowy 9/1693, termin nadsyłania rozwiązań – 27.09.2024 r.

1. 3.
2. 4.

Imię, nazwisko:
Miejscowość: Kod pocztowy:
Ulica i nr domu: Nr telefonu:

Projekt i realizacja konkursu: Krzysztof Świerc

Des schlesisch-mährische Grenzgebiet

Niederer Gesenke Teil I

Durchs Land der erloschenen Vulkane

Zum Abschluss unser diesjährigen Wanderserie laden wir ins Niedere Gesenke ein. Aus Freudenthal (Bruntál) brechen wir auf, um die wunderschöne Landschaft des schlesisch-mährischen Grenzgebiets zu erkunden.

Unser Ziel ist diesmal relativ einfach zu erreichen. Mit dem Auto ist es eine 45 Minuten lange Fahrt aus Leobschütz (Głubczyce), auch mit dem Bus kommt man beim einmaligen Umsteigen ganz nah heran. Ein wenig problematisch ist es nur mit dem Zug. Nach Freudenthal selbst kommt man zwar einfach, aber unsere Wanderung beginnt am anderen Stadende als der Bahnhof. In diesem Falle kommt also ein 45 Minuten langer Spaziergang durch die Stadt hinzu. Dieser ist sehr angenehm, denn man geht an den wichtigsten Sehenswürdigkeiten vorbei, man sollte ihn jedoch bei Ankunft mit der Bahn dazu rechnen. Ein kleiner Parkplatz befindet sich an der Straße „Pod Lipami“, gleich hinter dem Kommunalfriedhof. Die Gegend gehört nicht zu den populärsten in den Sudeten, trotzdem kann an

Sommerwochenenden der Platz knapp werden. Wir empfehlen also, früh genug herzukommen.

Allee des Jahres

Hier halten wir nach den grünen Zeichen Ausschau. Sollte man die nicht finden, ist unser erstes Zwischenziel sowieso nicht zu verfehlen. Zum Klettern lädt eine breite, gemütliche Allee ein. Am Rande wachsen imposante Linden, die uns bis nach oben begleiten werden. Die Bäume sind über 250 Jahre alt und wurden zwischen 1766 und 1770 auf Befehl des Barons von Riedheim gepflanzt. Im Jahre 2022 gewann diese Allee den tschechischen Wettbewerb „Allee des Jahres“. Insgesamt markieren 262 Lindenbäume den Weg. Zwischen ihnen stehen seit 2007 Stationen eines Kreuzwegs. Es handelt sich um 14 Holz-

skulpturen auf Steinsockeln, die vom Kunstschnitzer František Nedomlel aus Freudenthal gestaltet sind. Unser Anstieg sollte etwa 30 Minuten dauern, wobei es 76 Meter hoch geht.

Eine Stiftung trotz Missverständnis

Das charakteristische Merkmal des Köhlerbergs sehen wir schon lange, bevor wir auf dem Gipfel ankommen. Auf 672 Metern steht hier die Maria-Hilf-Kirche, deren weiße Wände seit 1765 ein Wegweiser in diesem Teil des Niederen Gesenkes sind. Die Anfänge des Gotteshauses sind mit einer interessanten Geschichte verbunden. Als die in Südwesten liegende Eulenburg während des Dreißigjährigen Krieges durch Schweden belagert war, schwor der Stadthalter Oswald von Liechtenstein, dass er auf dem Köhlerberg eine Kapelle stiftet, falls die Schweden abgewehrt werden. Das hat nicht geklappt, die Schweden nahmen die Eulenburg ein. Liechtenstein zog sein Versprechen trotzdem durch und erbaute dort 1655

Die Maria-Hilf-Kirche bildet seit 1765 ein charakteristisches Merkmal des Köhlerbergs.

Foto: Łukasz Malkusz

eine hölzerne Kapelle. Diese wurde in den kommenden Jahrzehnten zum populären Pilgerziel, sodass sie 110 Jahre später durch das barocke Gotteshaus ersetzt wurde.

Die Spitze ist ein hervorragender Aussichtspunkt, der ein breites Pano-

rama des Niederen Gesenkes und des Altwatergebirges genießen lässt. Dieser erloschene Vulkan ist dabei der erste von dreien, die wir während unseres Ausflugs besuchen werden.

Fortsetzung folgt
Łukasz Malkusz

WOCHENBLATT.pl

Impressum (Stopka redakcyjna)

Die Herausgabe der Zeitung ist dank finanzieller Förderung des Ministeriums für Inneres und Verwaltung sowie des Auswärtigen Amts mittels des Instituts für Auslandsbeziehungen möglich.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i (za pośrednictwem Instytutu Stosunków Kulturalnych z Zagranicą) Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec.

Redaktionsanschrift/adres redakcji: ul. Juliusza Słowackiego 10, 45-364 Opole, **E-Mail:** media@vdg.pl

Chefredakteurin/redaktor naczelna: Anita Baraniecka-Kozakiewicz

Redaktion/redakcja: Anna Durecka: Schlesien/Śląsk, Allerlei/Różności, Aus den Regionen/Z regionów; Krzysztof Świerc (leitender Redakteur/redaktor prowadzący): Sport, Wirtschaft/Gospodarka, Politik/Polityka

Übersetzung/ tłumaczenia: Andrzej Szypulski

Korrektur/korekta: Jeremias, Renata Żemojcin

Verlagssekretariat, Vertrieb, Marketing/sekretariat wydawnictwa, sprzedaż, marketing: reklama@wochenblatt.pl

Onlineredaktion/redakcja strony www:

Manuela Leibig

Homepage/strona internetowa: www.wochenblatt.pl

Herausgeber/wydawca: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, ul. Słowackiego 10, 45-364 Opole

Nr indeksu 368202

Satz/skład komputerowy: LARES – Mateusz Joschko
Druck/druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Auflage/nakład: 3.600

Kontakt: Redaktionsbüro/biuro redakcji: Tel./Fax +48 77 45 46 556

Abonnement/prenumerata: Redakcja/redakcja

Konto bankowe: ING Bank Śląski, 88 1050 1504 1000 0024 3720 8073

Bankverbindung: ING Bank Śląski, IBAN: PL88 1050 1504 1000 0024 3720 8073, SWIFT Code (BIC) INGBPLPW

Unverlangt eingesandte Manuskripte werden nicht zurückgeschickt. Die Redaktion behält sich vor, Zuschriften und Leserbriefe sinngemäß zu kürzen. Die Redaktion haftet nicht für den Inhalt der Anzeigen. / Zastrzegamy sobie prawo skracania nadesłanych tekstów; materiałów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Die Publikation gibt lediglich die Ansichten des Autors/der Autoren wieder und darf nicht als offizielle Meinung des Ministers des Inneren und der Verwaltung verstanden werden.